
RAPPORT

Investeren in (sociaal) kapitaal

Aanpak van de wijk Overvecht

In opdracht van de wijkraad Overvecht

Auteurs: drs. Mohamed Baba
Annebregt Dijkman
Annegreet van der Lee

Datum: Mei 2005

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	7
1.1 Leeswijzer	7
2 Onderzoeksopzet	8
2.1 Probleemdefinitie	8
2.2 Doelstelling.....	8
2.3 Doelgroep	8
2.4 Werkwijze.....	9
3 Deskresearch	10
3.1 Inleiding	10
3.2 Fysiek	10
3.3 Sociaal	13
3.4 Economisch.....	14
4 Profiel Respondenten	15
4.1 Sleutelfiguren	15
4.2 Straatenquêtes	15
4.3 Groepsbijeenkomst	15
5 Resultaten	16
5.1 Fysiek	16
5.2 Sociaal	21
5.3 Economisch.....	26
6 Conclusies	28
6.1 Fysiek	28
6.2 Sociaal	28
6.3 Economisch.....	29
7 Aanbevelingen	30
7.1 Fysiek	30
7.2 Sociaal	31
7.3 Economisch.....	31
8 Bijlagen	33
8.1 Overzicht sleutelfiguren	33
8.2 Tabellen profiel respondenten.....	34
8.3 Vragenlijst sleutelfiguren.....	37
8.4 Vragenlijst stratenquêtes	39
8.5 Bronnen en publicaties deskresearch.....	46

Samenvatting

Voor u ligt de samenvatting van de wijkraadpleging Overvecht, uitgevoerd door MEX-IT, *Adviseurs voor Intercultureel Management*, in opdracht van de Wijkraad Overvecht.

De wijkraad, bestaande uit enthousiaste wijkbewoners, is een onafhankelijk en zelfstandig adviesorgaan richting de gemeente Utrecht en zij vervult een sleutelrol in het versterken van de betrokkenheid van bewoners bij beleid.

Overvecht is een naoorlogse wijk in Utrecht, ruim opgezet, overzichtelijk en met veel groen. De woningvoorraad bestaat voor ongeveer 75% uit hoogbouw en de meeste woningen zijn sociale huurwoningen met een relatief lage huur. Omdat veel woningen anno 2005 beginnen te verouderen, zal er het een en ander moeten veranderen. Sommige woningen zullen gesloopt worden en andere gerenoveerd. Er vindt dan ook een herstructurering van de wijk plaats, waarbij de nadruk ligt op de fysieke omgeving.

Er wonen in 2005 ruim 31.000 mensen in Overvecht, dat is ongeveer 12% van de Utrechtse bevolking. De bevolkingssamenstelling van de wijk is in de loop van de jaren sterk veranderd. Hoewel er relatief veel ouderen in de wijk wonen, is dit aantal nu aan het dalen en vindt er langzamerhand een verjonging van de wijk plaats. Daarnaast trekken veel autochtonen weg uit de wijk, en komen daarvoor in de plaats veel allochtonen in de wijk wonen. Zij zijn voornamelijk van Marokkaanse en Turkse afkomst. Bovendien wonen er vrij veel vluchtelingen in de wijk.

Omdat de bevolkingssamenstelling van Overvecht zo divers is geworden, heeft de Wijkraad ervoor gekozen een wijkraadpleging te laten doen waarbij speciaal aandacht is voor het bereiken van de groeiende groep allochtone bewoners.

Onderzoeksopzet & werkwijze

De doelstelling van de wijkraadpleging; 'Aanpak van de wijk Overvecht' is als volgt geformuleerd:

In kaart brengen van de meningen, ideeën, mogelijkheden en behoeften van verschillende bevolkingsgroepen in Overvecht met betrekking tot de wijkaanpak in alle facetten, ten einde richting te geven aan en onderbouwing te bieden voor de standpunten en actiepunten van de wijkraad.

De wijkraadpleging is in overleg met de wijkraad opgedeeld in drie thema's: *fysieke, sociale en economische* herstructurering.

Deskresearch

Voor aanvang van de interviews en enquêtes heeft er een deskresearch plaatsgevonden. Daarnaast zijn er enkele voorbereidende gesprekken gehouden met de Wijkraad.

Interviews

In het kader van de wijkraadpleging zijn in totaal 20 sleutelfiguren in Overvecht geïnterviewd. Deze sleutelfiguren zijn deels voorgedragen door de Wijkraad, vooral waar het gaat om professionals die in de wijk werken. Behalve de professionals zijn er ook een aantal bewoners uit de wijk geïnterviewd. Zowel de professionals als de bewoners zijn betrokken bij Overvecht en hebben vanuit die hoedanigheid een schat aan informatie over de wijk kunnen leveren.

Enquêtes

Naast de sleutelpersonen zijn ook wijkbewoners ondervraagd in het kader van de wijkraadpleging. Aan de hand van de interviews en de wensen van de wijkraad is een enquête opgesteld. Deze is vervolgens afgenomen bij 101 bewoners van Overvecht.

Groepsbijeenkomst

Vanuit de lijst met sleutelfiguren, de geïnterviewden en contacten, opgedaan bij het afnemen van de enquêtes, is er een groepsbijeenkomst georganiseerd. In deze groepsbijeenkomst kon een verdieping van de gevonden gegevens plaatsvinden.

Profiel respondenten

De personen die geïnterviewd zijn als sleutelfiguur, zijn enerzijds professionals die in Overvecht werken, anderzijds bewoners uit Overvecht. De professionals zijn benaderd vanwege hun vele contacten in de wijk, de bewoners omdat zij zelf in de wijk wonen en hun ervaringen kunnen delen. De groep professionals bestaat ondermeer uit welzijnswerkers, politie en woningbouwvereniging. In totaal zijn er 20 interviews afgenomen van ongeveer een uur.

De straatenuêtes zijn face to face bij 101 personen afgenomen. Op diverse locaties in Overvecht, zijn mensen persoonlijk aangesproken om deel te nemen aan het onderzoek. Om een goede verdeling te verkrijgen zijn de respondenten enkele vragen gesteld over hun achtergrond. Zo is er gevraagd naar leeftijd, subwijk, het eigen geboorteland en het geboorteland van de vader en moeder. Uit de gegevens blijkt dat er een evenredige verdeling is gemaakt tussen de verschillende groepen.

Op 30 maart heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden bij Verzorgingshuis Tamarinde/Cascade. De groep van 18 aanwezigen bestond uit leden van de Wijkraad, deelnemers aan het onderzoek en professionals die niet geïnterviewd waren. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste onderzoeksresultaten gepresenteerd en hebben de aanwezigen hierop kunnen reageren aan de hand van stellingen en discussie.

Resultaten & conclusies

Fysiek

Overvecht wordt door zijn bewoners ervaren als een groene wijk. Het groen wordt niet overal goed onderhouden en dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een gebrek aan contact tussen bewoners. Men voelt zich hierdoor niet verantwoordelijk voor zijn omgeving en durft elkaar niet aan te spreken.

Er is behoefte aan een grotere variatie in het aanbod aan woningen zodat het maken van een wooncarrière in Overvecht mogelijk wordt. Dit moet echter niet ten koste gaan van huidige bewoners. Over de woningen in de wijk zijn tijdens de wijkraadpleging verschillende geluiden gehoord. Enerzijds worden de woningen volgens velen slecht onderhouden, anderzijds blijkt uit de enquête dat men over het algemeen tevreden is over de eigen woning.

Hoewel men redelijk tevreden is over de infrastructuur, zouden snelheidslimieten in woonwijken, betere verlichting op bepaalde plaatsen in de wijk en verbetering van een aantal gevaarlijke kruisingen, de infrastructuur nog kunnen verbeteren.

De grootste groep die volgens respondenten niet voorzien wordt in zijn behoeften zijn de jongeren uit de wijk. Dit wordt vaak in verband gebracht met een groot aantal hangjongeren. Bewoners zien ook graag wat meer politie op straat.

Sociaal

De overheersende mening onder bewoners/respondenten is dat men elkaar niet kent in Overvecht, wat bijdraagt aan een slechte sfeer in de wijk. Daar tegenover staat dat men zich wel prettig voelt in de wijk, de meeste bewoners willen dan ook graag in Overvecht blijven wonen. Het leren kennen van elkaar wordt als erg belangrijk ervaren en bewoners zien dit graag gerealiseerd door het creëren van een (multiculturele) laagdrempelige ontmoetingsruimte.

Er is een groep bewoners in Overvecht die zich in een sociaal isolement bevindt. Dit zijn mensen met een complexe problematiek, waarin ondermeer schuldenproblematiek, drugs en psychische klachten een rol spelen.

Gebleken is dat de meeste bewoners van Overvecht zich veilig voelen in de wijk. Wel vindt een meerderheid dat gevoelens van onveiligheid die er zijn, voornamelijk veroorzaakt worden door hangjongeren. Het aanpakken van jongeren wordt dan ook als belangrijkste actiepoint genoemd in het tegengaan van onveiligheidsgevoelens.

Economisch

Overvecht wordt door de respondenten gezien als een wijk waar veel arme mensen wonen en waar sprake is van een vrij grote schuldenproblematiek. Hierbij geldt vaak dat bewoners bij wie deze problematiek speelt, in een isolement leven en zodoende moeilijk uit deze situatie geraken.

Overvecht is volgens velen een echte woonwijk. Dit neemt niet weg dat men inziet dat het stimuleren van vrijwilligerswerk als opstap naar een betaalde baan en het stimuleren van de lokale economie ervoor kunnen zorgen dat er een beter economisch klimaat kan ontstaan in de wijk.

Er heerst onder de respondenten ontevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden in Overvecht. Na sluiting van de winkels is er weinig meer te doen in de wijk. Bewoners zien graag een goed restaurant, een ontmoetingcentrum en een bioscoop.

Aanbevelingen

Op basis van de conclusies van de wijkraadpleging zijn er verschillende aanbevelingen gedaan. De aanbevelingen zijn per thema uitgewerkt en in deze samenvatting verkort weergegeven.

Fysiek

Stimuleren kleinschalige ontmoeting op straat en portiek niveau

Door kleinschalige ontmoeting tussen bewoners te stimuleren kan het verantwoordelijkheidsgevoel voor de eigen wijk vergroot worden. Gedacht kan worden aan portiekgesprekken of het betrekken van meer allochtonen bij bewonersplatforms.

Kleine aanpassingen in architectuur van woningen en groenstroken

Veel bewoners ervaren Overvecht als een saaie wijk om naar te kijken. Meer kleur in de wijk, door kleine aanpassingen zoals het verven van de zijwanden van flats en bloemen op verschillende plekken in de wijk, maken dat de wijk prettiger oogt.

Inzetten vrijwilligers bij onderhoud en speelplaatsen

Voor het onderhoud van groenvoorzieningen en toezicht bij speeltuinen kan men vrijwilligers en betrokken bewoners aantrekken. Op het moment dat het over de eigen straat of buurt van bewoners gaat zullen zij dit eerder doen.

Bewoners informeren over sloop en renovatie

Op het moment dat er gesloopt en/of gerenoveerd gaat worden, is het van belang dat de huidige bewoners goed geïnformeerd worden over de plannen voor de wijk. Onzekerheid van bewoners over de toekomst, vermindert de bereidheid om te investeren in de wijk.

Uitbreiden jongerenvoorzieningen

Er blijkt een gebrek aan jongerenvoorzieningen te zijn in Overvecht en er is een vrij hoog aantal hangjongeren, die regelmatig voor overlast zorgen. Om beide problemen aan te pakken kunnen de jongeren zelf aangesproken worden. Zo kunnen zij zelf aangeven aan welke voorzieningen zij behoefte hebben, bijvoorbeeld aan een jongerencentrum. Jongeren kunnen dan zelf verantwoordelijkheid dragen voor het organiseren van activiteiten. Een financieel potje voor onder meer sport, voor gezinnen met een laag inkomen kan er voor zorgen dat meer tieners 'van de straat' zijn.

Installeren EHBO post

Het ziekenhuis gaat uit Overvecht verdwijnen. Bewoners vinden het van groot belang dat hiervoor in de plaats ten minste een EHBO post komt. Zeker gezien het grote aantal oudere bewoners en de grote reistijd naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis.

Creëren van (multiculturele) ontmoetingsruimte

Bewoners van Overvecht hebben er behoefte aan elkaar beter leren kennen. Op een centrale plek in de wijk kan een ontmoetingscentrum gecreëerd worden waar alle bewoners uit de wijk terecht kunnen. Laagdrempeligheid is daarbij van belang.

Sociaal

Stimuleren van vrijwilligerswerk

Stimulatie van vrijwilligerswerk kan bijdragen aan een sterkere sociale cohesie. Vrijwilligerswerk kan interessant(er) gemaakt worden voor bewoners door er bijvoorbeeld een beloning tegenover te stellen, zoals taallessen, een certificaat of verbetering van de eigen directe leefomgeving. Daarbij is het van belang het inzicht onder bewoners te vergroten dat vrijwilligerswerk zinvol is en als opstap naar betaald werk kan dienen.

Laagdrempelig maken van vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk dient niet alleen gestimuleerd te worden, maar ook laagdrempeliger gemaakt te worden. Mensen voelen zich eerder betrokken bij hun eigen direct omgeving dan bij de gehele wijk. Vrijwilligerswerk dient concreet gehouden te worden en betrokken te worden op belangen van de bewoners zelf.

Aandacht voor de behoefte van (allochtone) ouderen

Er zou aandacht moeten zijn voor de behoeften van (allochtone) ouderen en de mogelijkheden die zij in Overvecht hebben wat betreft woonvormen. De wensen van deze groep kunnen geïventariseerd worden, zodat er goed op hun vraag ingespeeld kan worden.

Economisch

Aandacht voor schuldhulpverlening

Onder een grote groep bewoners in Overvecht speelt schuldenproblematiek een rol en veel mensen schamen zich voor hun problemen. De schuldhulpverlening kan uitgebreid worden en er kan meer bekendheid aan het bestaan van de huidige voorzieningen worden gegeven.

Stimuleren lokale economie

Overvecht is meer een woonwijk dan een wijk waar bewoners ook werken. Stimulatie van de lokale economie kan echter bijdragen aan de verbetering van het economische klimaat in de wijk. Het opstarten van kleine bedrijfjes zoals een fietsenmaker, een drukkerij of een oppascentrale voorziet mensen niet alleen in werk maar hebben ook een ontmoetingsfunctie.

Aanpassen bestemmingsplannen

De gemeente zou in haar toewijzingsbeleid voor nieuwe ondernemingen rekening moeten houden met de bevolkingssamenstelling van de wijk. Daarnaast kunnen zij startende ondernemers van allochtone afkomst daar waar zij dat nodig hebben, extra ondersteuning bieden.

Stimuleren van vrijwilligerswerk

Stimulatie van vrijwilligerwerk wordt door veel bewoners als belangrijk gezien. Onder vluchtelingen zijn veel hoog opgeleide mensen die nu thuis zitten. Voor werklozen geldt hetzelfde. Vrijwilligerswerk kan een opstap zijn naar een betaalde baan, en kan daarnaast bijdragen aan een gevoel van status en capabel zijn van mensen.

Uitbreiden horecavoorzieningen

Gebleken is dat er een tekort is aan met name horecavoorzieningen in de wijk. Als de winkels dicht zijn is er weinig te doen in Overvecht. De komst van een restaurant, een bioscoop en/of een ontmoetingsplek voor wijkbewoners kan de tevredenheid onder bewoners wat betreft voorzieningen vergroten.

Tot slot

Deze rapportage heeft als titel 'Investeren in (sociaal) kapitaal'. Tijdens de wijkraadpleging is gebleken dat de verschillende subthema's waarin het onderzoek is opgedeeld, niet los van elkaar gezien kunnen worden. De meerderheid van de respondenten geeft dan ook aan dat de herstructurering van Overvecht een en-en verhaal is. Met alleen een fysieke herstructurering is Overvecht er niet. Dat betekent dat er geïnvesteerd moet worden in fysiek, economisch én menselijk kapitaal.

1 Inleiding

Overvecht is een naoorlogse wijk in Utrecht, ruim opgezet, overzichtelijk en met veel groen. De woningvoorraad bestaat voor ongeveer 75% uit hoogbouw en de meeste woningen zijn sociale huurwoningen met een relatief lage huur.

Omdat veel woningen anno 2005 beginnen te verouderen, zal er het een en ander moeten veranderen. Sommige woningen zullen gesloopt worden en andere gerenoveerd. Er vindt dan ook een herstructurering van de wijk plaats, waarbij de nadruk ligt op de fysieke omgeving.

Er wonen in 2005 ruim 31.000 mensen in Overvecht, dat is ongeveer 12% van de Utrechtse bevolking. De bevolkingssamenstelling van de wijk is in de loop van de jaren sterk veranderd. Hoewel er relatief veel ouderen in de wijk wonen, is dit aantal nu aan het dalen en vindt er langzamerhand een verjonging van de wijk plaats. Daarnaast trekken veel autochtonen weg uit de wijk, en komen daarvoor in de plaats veel allochtonen in de wijk wonen. Zij zijn voornamelijk van Marokkaanse en Turkse afkomst. Daarnaast wonen er vrij veel vluchtelingen in de wijk.

Omdat de bevolkingssamenstelling van Overvecht zo divers is geworden, heeft de wijkraad ervoor gekozen een wijkraadpleging te laten doen waarbij speciaal aandacht is voor het bereiken van de groeiende groep allochtone bewoners. Ook hun mening over de wijk wordt door de wijkraad van belang geacht. In eerdere onderzoeken is deze groep niet altijd voldoende gehoord, mede omdat het bereiken van allochtone bewoners soms om een andere benadering vraagt.

De wijkraad is een onafhankelijk en zelfstandig adviesorgaan dat het college van Burgemeester en Wethouders gevraagd en ongevraagd adviseert als het om Overvecht gaat. In verband met de aanpak van de wijk is het voor de Wijkraad van belang te weten wat de bewoners van de wijk zelf belangrijk vinden. De wijkraadpleging kan handvatten bieden voor en ondersteuning geven aan de visie van de wijkraad, op het moment dat zij over de wijkaanpak in gesprek gaan met de gemeente. Daarnaast kan de wijkraad beter inspelen op behoeftes en wensen van haar wijkbewoners en worden nieuwe ideeën aangedragen voor het verbeteren van de wijk op fysiek, sociaal en economisch gebied. Tenslotte hebben de bewoners zelf het meeste inzicht in hun eigen wijk en alles wat daar leeft.

Omdat de beleving van de fysieke omgeving niet los staat van sociale en economische factoren, is het van belang dat bewoners ook over deze laatste twee factoren hun mening kunnen geven. Op die manier kunnen verbanden gelegd worden tussen fysieke, sociale en economische aspecten van de wijk en wordt duidelijk waar bewoners het meeste belang aan hechten.

1.1 Leeswijzer

In **Hoofdstuk 2** worden de opzet, doelstellingen en de gehanteerde methode van de wijkraadpleging toegelicht. In **Hoofdstuk 3** worden in de deskresearch kenmerken van de wijk Overvecht op fysiek, sociaal en economisch gebied besproken. **Hoofdstuk 4** geeft een overzicht van de verschillende groepen respondenten die in diverse onderzoeksonderdelen zijn geraadpleegd en welke bijdrage zij hebben geleverd. **Hoofdstuk 5** gaat in op de resultaten van de wijkraadpleging. Per onderdeel worden de resultaten besproken, waarbij wordt ingegaan op de verschillende onderzoeksvormen. In **Hoofdstuk 6** worden de belangrijkste conclusies vermeldt en **Hoofdstuk 7** staan per onderdeel verschillende aanbevelingen beschreven, die naar aanleiding van de wijkraadpleging gedaan kunnen worden.

2 Onderzoeksopzet

2.1 Probleemdefinitie

Overvecht wordt gezien als één van de minder sterke wijken van Utrecht. Problemen waarmee de wijk kampt zijn afnemende sociale samenhang, een groot aandeel werkzoekenden en een hoog percentage huishoudens met een laag inkomen. 77% van de woningen in de wijk zijn sociale huurwoningen.

In Overvecht wonen in vergelijking tot de rest van Utrecht relatief veel allochtonen, 45% in Overvecht tegenover 31% in Utrecht gemiddeld. Met name in de delen Zambesidreef/Tigrisdreef (50% allochtoon) en Wolgadreef/Neckardreef (51% allochtoon) wonen relatief de meeste allochtonen. Een hoog percentage Marokkanen is woonachtig in Overvecht (22%), gevolgd door Turkse Utrechters (8%) en Surinamers/Antillianen (5%).

2.2 Doelstelling

De doelstelling van de wijkraadpleging aanpak van de wijk kan als volgt worden geformuleerd:

In kaart brengen van de meningen, ideeën, mogelijkheden en behoeften van verschillende bevolkingsgroepen in Overvecht met betrekking tot de wijkaanpak in alle facetten, ten einde richting te geven aan en onderbouwing te bieden voor de standpunten en actiepunten van de wijkraad.

De precieze invulling van de thema's welke bevroegd zullen worden in de wijkaanpak, is nader afgestemd met de wijkraad Overvecht. Hierbij was een concrete afbakening van thema's noodzakelijk om de gewenste kwaliteit te waarborgen. De thema's waarin het onderzoek is opgedeeld zijn dat ook *fysieke*, *sociale* en *economische* herstructurering.

2.3 Doelgroep

De primaire doelgroep van de Wijkraadpleging Wijkaanpak betreft bewoners van Overvecht en professionals die werkzaam zijn in Overvecht. Er is getracht een evenredige afspiegeling weer te geven tussen:

- ouderen/ jongeren;
- gezinnen/ alleenstaanden/ stellen;
- mannen/ vrouwen;
- allochtonen en autochtonen;
- diverse sociale lagen;
- diverse delen van Overvecht.

Vooraf een goede vertegenwoordiging van allochtone doelgroepen is van belang.

2.4 Werkwijze

Tijdens de wijkraadpleging Overvecht zijn verschillende werkwijzen ingezet.

I. Deskresearch

Voor aanvang van de interviews en enquêtes heeft er een deskresearch plaatsgevonden. De deskresearch dient ertoe een helder beeld te krijgen van Overvecht op zowel de fysieke, sociale als economische peiler. Daartoe is gebruik gemaakt van eerdere onderzoeken die betrekking hebben op Overvecht, zoals de wijkmonitor. Daarnaast zijn er enkele voorbereidende gesprekken gehouden met de wijkraad.

II. Interviews sleutelfiguren

In het kader van de wijkraadpleging zijn in totaal 20 sleutelfiguren in Overvecht geïnterviewd. Deze sleutelfiguren zijn deels voorgedragen door de wijkraad, vooral waar het gaat om professionals die in de wijk werken. Behalve de professionals zijn er ook een aantal bewoners uit de wijk geïnterviewd. Zowel de professionals als de bewoners zijn betrokken bij Overvecht en hebben vanuit die hoedanigheid een schat aan informatie over de wijk kunnen leveren. Zo is door de persoonlijke gesprekken een hoop kwalitatieve kennis verzameld en zijn veel behoeftes van bewoners vernomen, die in een later stadium van het onderzoek gebruikt zijn. De vragenlijst die gebruikt is voor de sleutelfiguren is terug te vinden in bijlage 8.5. Er is een onderscheid gemaakt tussen fysieke, sociale en economische aspecten.

III. Straatenuitkomsten

Naast de sleutelpersonen zijn ook wijkbewoners ondervraagd in het kader van de wijkraadpleging. Aan de hand van de interviews en de wensen van de wijkraad is een enquête opgesteld, terug te vinden in bijlage 8.6. Deze is vervolgens afgenomen bij 101 bewoners van Overvecht. De enquêtes hebben gediend om de interviews te staven, maar ook om achter nieuwe informatie te komen door het stellen van een aantal open vragen.

Bij het afnemen van de enquêtes is er op een aantal zaken specifiek gelet. Zo is er voor gezorgd dat zowel allochtone als autochtone bewoners ondervraagd zijn, wat belangrijk is gezien de gemêleerde samenstelling van de wijk. Door op verschillende plekken in de wijk de enquêtes af te nemen, is er voor gezorgd dat de verschillende subwijken vertegenwoordigd zijn. Tenslotte is er op gelet dat alle leeftijdscategorieën voldoende vertegenwoordigd zijn en er ongeveer evenveel mannen als vrouwen ondervraagd zijn.

IV. Groepsbijeenkomst

Vanuit de lijst met sleutelfiguren, de geïnterviewden en contacten opgedaan bij het afnemen van de enquêtes, is er een uitnodiging verstuurd voor de groepsbijeenkomst. In deze groepsbijeenkomst kon een verdieping van de gevonden gegevens plaatsvinden. Daarbij is er wederom gelet op het uitnodigen van mensen uit alle leeftijdscategorieën en mensen met verschillende achtergronden. Na het versturen van de uitnodiging zijn de genodigden gebeld om hun komst te bevestigen.

Tijdens deze bijeenkomst zijn allereerst de voorlopige resultaten van de wijkraadpleging gepresenteerd. Vervolgens is er op interactieve wijze ingegaan op deze resultaten. In subgroepjes is men de discussie aangegaan betreffende de verschillende thema's van de wijkraadpleging. Ook hebben deelnemers een keuze kunnen maken uit verschillende actiepunten, om er op die manier achter te komen wat zij als het belangrijkste en meest urgent voor de wijk zien.

3 Deskresearch

3.1 Inleiding

De Utrechtse wijk Overvecht is een wijk waar veel veranderingen gaande zijn. De bevolkingssamenstelling verandert, maar ook zal de herstructurering van de wijk zal verandering brengen in de fysieke omgeving van bewoners.

De deskresearch is opgezet rondom drie thema's; fysiek, sociaal en economisch. Deze drie thema's zijn vervolgens onderverdeeld in subthema's. De situatie in Overvecht wordt geschetst aan de hand van verschillende bronnen, zodat er voor aanvang van de Wijkraadpleging een beeld bestaat van de achtergronden en samenstelling van de wijk.

3.2 Fysiek

Bevolkingssamenstelling

Uit de wijkmonitor Overvecht 2004 (Tabel 3.1), blijkt dat in de wijk Overvecht 12 % van de Utrechtse bevolking woont. De bevolkingssamenstelling van de wijk Overvecht is de laatste jaren snel veranderd ondanks dat de verhuisbeweging in de wijk de laagste van heel Utrecht is. Het aantal inwoners van Nederlandse etniciteit is in acht jaar tijd met 14 % gedaald, terwijl het inwoners aantal van bewoners met een niet Nederlandse etniciteit sterk is gestegen. Deze veranderingen hebben verschillende oorzaken. Ten eerste kent de wijk Overvecht een groot aantal verhuisbewegingen naar de wijk toe. Voornamelijk van Marokkanen, Turken en overige bewoners met een niet Nederlandse etniciteit. Ten tweede kennen deze bevolkingsgroepen, vooral de Marokkanen, een positief geboortesaldo. De afname van het aandeel inwoners met een Nederlandse etniciteit wordt voor de helft veroorzaakt door verhuizingen naar andere wijken, met name Leidsche Rijn en voor de andere helft door een negatief saldo van sterfte en geboorte.

De wijk Overvecht verandert niet alleen qua etnische samenstelling, maar ook qua leeftijd. Overvecht verjongt doordat er steeds meer mensen onder de dertig bijkomen dan er vertrekken. Dit is voor de groep boven de dertig juist omgekeerd. Hoe ouder de bewoner hoe meer kans dat deze ook vertrekt uit de wijk. Dit draagt bij aan verjonging van de wijk.

Bevolking	Taagdreef, Zamenhofdreef	Wolgadreef, Neckardreef	Amazonedreef	Zambesidreef, Tigrisdreef	Overvecht	Utrecht
Leeftijd %						
0 t/m 17 jaar	15	22	18	21	19	19
18 t/m 34 jaar	35	24	21	31	28	36
35 t/m 54 jaar	24	24	24	24	24	26
55 plus	26	30	37	25	29	19
Etniciteit %						
Nederlands	61	49	65	50	55	69
Overig westers	7	6	6	6	6	7
Marokkaans	12	22	11	18	16	9
Turks	6	9	7	9	8	5
Surinaams/ Antilliaanse	5	5	6	3	5	4
Overig niet - westers	9	9	7	11	9	7
Huishoudensopbouw %						
Eenpersoons	54	47	47	47	49	51
Paar zonder kinderen	28	24	27	24	25	25
Paar met kinderen	14	20	18	20	18	19
eenoudergezin	4	10	8	9	8	5
Totaal bevolking	6.323	8.706	6.007	8.847	30.883	
Totaal huishoudens	3.604	4.264	2.880	4692	15.440	

Tabel 3.1 (Bron: GBA, 2003 uit wijkmonitor Overvecht maart 2004)

Leefomgeving

De gegevens uit de wijkmonitor Overvecht 2004 (zie tabel 2) laten zien dat bewoners negatiever zijn in hun oordeel over de woonomgeving dan de rest van Utrecht. De bewoners ervaren vooral overlast van burens en jongeren, rommel op straat en vernielingen. Opvallend is dat bewoners van de wijk Overvecht zich vaker onveilig voelen dan de rest van de inwoners van Utrecht. Dit gevoel van onveiligheid wordt niet gestaafd door de cijfers van gepleegde delicten. Uit de politiecijfers blijkt juist een vrij positief beeld. Alleen het vandalismepercentage in de wijk Overvecht steekt boven het gemiddelde van de stad Utrecht uit.

woonomgeving	Taagdreef, Zamenhofdreef	Wolgadreef, Neckardreef	Amazonedreef	Zambesidreef, Tigrisdreef	Overvecht	Utrecht
Oordeel bewoners %						
Onv. Soc. Samenhang	54	49	39	61	52	40
Overlast buren	5	14	8	13	10	8
Overlast jongeren	27	42	21	22	28	23
Rommel op straat	46	46	37	36	41	34
Vaak vernielingen	72	66	60	64	65	58
Vaak hondenpoep	27	29	31	24	27	32
Vaak onveilig gevoel	44	41	42	36	40	34
Delicten %						
woninginbraken	9	19	12	16	15	19
autokraak	22	10	16	19	17	25
vandalisme	16	14	23	14	16	12
geweld	9	7	6	5	7	7

Tabel 3.2 (Bron: NUP (2002) / Politie (2003) wijkmonitor Overvecht maart 2004)

Het wijkbureau van Overvecht heeft met jaarlijks meer dan 3000 meldingen verreweg de meeste klachten van alle wijken in Utrecht. De klachten gaan over de openbare ruimte en dan met name over vervuiling, groen en wegen. De hoeveelheid afval is fors toegenomen, maar ook het drukker worden van de wegen en het onderhoud van plaveisel dat door wortels van ouder wordende bomen wordt opgestuwd wordt als hinderlijk ervaren.¹

Openbare ruimte en bebouwing

De wijk Overvecht is de grootste naoorlogse uitbreiding van de stad Utrecht. De woningen zijn in de jaren zestig gebouwd om tegemoet te komen aan de grote behoefte aan goedkope woningen. Overvecht heeft dan ook een gemiddelde woningvoorraad van 33 jaar. Deze is relatief jong in vergelijking met de rest van de stad, waar een gemiddelde leeftijd van 49 jaar geldt. De meeste woningen zijn in handen van woningbouwcorporaties. 75% van de woningvoorraad bestaat uit flats en maar 21% uit eengezinswoningen.²

De wijk is ruim opgezet en kent veel openbare ruimte en groenvoorzieningen. Er zijn verschillende parken en er is ruime mogelijkheid tot parkeren. De buitenruimte kent naast zijn sterke punten ook zwakke. Juist omdat de wijk zo ruim is opgezet en er veel openbare ruimte is, is er onder bewoners gebrek aan het gevoel voor menselijke maat. Daarnaast zorgt de eentonigheid van de wijkinrichting ervoor dat alles op elkaar lijkt en dat er weinig herkenningspunten zijn.³ Het vele groen in Overvecht is vaak anoniem en bewoners voelen zich niet verantwoordelijk voor de inrichting, onderhoud en beheer. Door teruglopende financiële middelen van de gemeente is dit probleem groter geworden. De anonimiteit van de buitenruimte roept bovendien gevoelens van sociale onveiligheid op.⁴

De wijkraad Overvecht heeft in 2003 een schriftelijke enquête verspreid onder de bewoners. Uit de gegevens van deze enquête bleek dat vooral het beter en mooier maken van de wijk door meer

¹ Wijkvisie Overvecht 2003 – 2013

² Wijkmonitor Overvecht 2004

³ Wijkvisie Overvecht 2003-2013

⁴ Ruimtelijke visie Overvecht 2004 – 2020, achtergrond, analyse en beleid

variatie in bouw, beelden en groen of nog wat anders de wijk ten goede zou komen. Op de vraag wat de bewoners het eerst zouden aanpakken als ze burgemeester van de wijk zouden zijn, antwoorden zij op de eerste plaats de wijk opknappen.⁵

Voorzieningen

Overvecht heeft veel voorzieningen op het gebied van sport, scholen, welzijnsvoorzieningen, markt, openbaar vervoer, bouwspeeltuinen (in twee parken en een stadsboerderij). Er is een NS station en sportvoorzieningen op stadsniveau. Het Groot Winkelcentrum Overvecht is het grootse van Utrecht na het centrum van de stad. Op het gebied van voorzieningen scoort Overvecht dan ook het hoogste van heel Utrecht (een 7).⁶

3.3 Sociaal

Sociale cohesie

De sociale samenhang in de wijk Overvecht verslechtert. Sociale verbanden zijn aan het afbrokkelen en bewoners geven aan elkaar niet te kennen. Dit komt gedeeltelijk door de grote diversiteit in de wijk, terwijl deze diversiteit ook kansen biedt om ieders potentie te benutten voor de ontwikkeling van de wijk. Het gebrek aan sociale samenhang heeft problemen als overlast en vereenzaming tot gevolg. De hoge mutatiegraad van woningen, vooral bij de 10-hoog flats en het hoge percentage sociale woningen, dragen tevens bij aan overlast en vereenzaming. Kansrijke groepen trekken weg uit de wijk, terwijl er steeds meer allochtone bewoners en kwetsbare huishoudens bij komen. De toekomstverwachting onder bewoners is dan ook lager dan in de meeste andere wijken van Utrecht.⁷

Maatschappelijke participatie en sociale activering

Kwetsbare groepen in de wijk Overvecht, zoals ouderen, vluchtelingen, oudkomers, jonge (eenouder) gezinnen en alleenstaanden, nemen relatief weinig deel aan maatschappelijke activiteiten en netwerken. Ouderen in de wijk vereenzamen, vluchtelingenvrouwen hebben weinig contacten en ontmoetingsmogelijkheden. Daarbij komt ook nog dat het vrijwilligerskader vergrijsd en veel Marokkaanse, Turkse en vluchtelingen jongeren leven tussen twee culturen. Er is een gebrek aan kansrijke verbanden voor jongeren met weinig perspectief.⁸

Onderwijs

Overvecht heeft 12 scholen voor basisonderwijs en 4 scholen met voortgezet onderwijs. Het percentage kinderen dat met een leerachterstand het onderwijs binnen komt ligt in de wijk op 72%, terwijl dit stedelijk 50% is. Het percentage allochtone leerlingen in het primair onderwijs is 69%. Scholen moeten hierdoor extra investeren in effectieve vormen van onderwijs die leerlingen de kans geven de achterstand in te halen en in het omgaan met elkaar.⁹

Welzijn en zorg

De gezondheid van Overvechters is minder dan in de rest van Utrecht.¹⁰ Dit wordt met name veroorzaakt door een groot aantal ouderen en een groot aantal allochtonen. Er dreigt een tekort aan huisartsen in de wijk, wat gezien de relatief slechte gezondheid van de bewoners voor problemen kan gaan zorgen. Er wordt gestreefd naar een woonservice zone, waar verschillende soorten zorgvoorzieningen bij elkaar komen.

Veiligheid

Zoals blijkt uit criminaliteitscijfers is het niveau van de veiligheid in de wijk hetzelfde als het gemiddelde in Utrecht. Steeds meer mensen blijken zich echter niet veilig te voelen in Overvecht. Deze onveiligheidsgevoelens hangen samen met een zwakke sociale samenhang en een lage

⁵ Utrecht bericht over wijkraadplegingen, juni 2004

⁶ Wijkvisie Overvecht 2003-2013

⁷ Sociaal investeren in Overvecht 2002- 2012, werken aan samen leven

⁸ Sociaal investeren in Overvecht 2002 2012, werken aan samen leven

⁹ Wijkanalyse 2003

¹⁰ Wijkanalyse 2003

toekomstverwachting. Er is in de wijk een toename van ervaren jongerenoverlast.¹¹ Jonge kinderen voelen zich onveilig op straat.¹²

3.4 Economisch

De Utrechtse wijk Overvecht is een van de economisch zwakkere wijken van Utrecht.

Inkomen

Er zijn relatief veel huishoudens met een laag inkomen in de wijk. Het aantal werkzoekenden in de wijk ligt hoger dan het Utrechts gemiddelde.¹³ Het percentage bijstandsgerechtigden is het hoogst van Utrecht. In de wijk worden veel werklozen begeleid door het CWI.

Werkgelegenheid

Volgens gegevens uit 2000 zijn er ongeveer 1000 bedrijven/organisaties gevestigd in Utrecht en is bijna 8% van de Utrechtse werkgelegenheid te vinden in de wijk. Er is het Grootwinkelcentrum en er zijn een aantal kleinere winkelcentra.¹⁴ Veel banen in Overvecht liggen op een hoger niveau dan waar de bewoners voor opgeleid zijn, waardoor de werkloosheid hoog blijft.¹⁵

Ondernemerschap

Er wordt gestreefd naar ondersteuning van startende ondernemers en het verhogen van hun organisatiegraad. Men wil tegemoet komen aan de vraag naar ruimte voor kleinschalige bedrijven. Er wordt gedacht aan aandacht in het onderwijs voor het opleiden tot zelfstandig ondernemer.¹⁶

¹¹ Wijkanalyse 2003

¹² Sociaal investeren in Overvecht 2002-2012, werken aan samen leven

¹³ Wijkenmonitorbericht maart 2004

¹⁴ Ruimtelijke visie Overvecht 2004-2020

¹⁵ Wijkvisie 2003-2015

¹⁶ Wijkvisie Overvecht 2003-2013

4 Profiel Respondenten

Bij de wijkraadpleging Overvecht zijn verschillende respondenten actief betrokken. In de volgende paragrafen wordt hun profiel geschetst.

4.1 Sleutelfiguren

De personen die geïnterviewd zijn als sleutelfiguur, zijn enerzijds professionals die in Overvecht werken, anderzijds bewoners uit Overvecht. De professionals zijn benaderd vanwege hun vele contacten in de wijk, de bewoners omdat zij zelf in de wijk wonen en hun ervaringen kunnen delen. De groep professionals bestaat ondermeer uit welzijnswerkers, politie en woningbouwvereniging. In totaal zijn er 20 interviews afgenomen van ongeveer een uur. De vragenlijst voor bewoners is toegespitst op hun ervaringen als bewoners, die van professionals gaan in op hun ervaringen vanuit hun werk. De vragen komen verder helemaal overeen. Een overzicht van de respondenten is te vinden in bijlage 8.1.

4.2 Straatenquêtes

De stratenquêtes zijn face to face bij 101 personen afgenomen. Op diverse locaties in Overvecht, bijvoorbeeld op de markt of bij winkelcentrum Gagelhof, zijn mensen persoonlijk aangesproken om deel te nemen aan het onderzoek. Om een goede verdeling te verkrijgen zijn de respondenten enkele vragen gesteld over hun achtergrond. Zo is er gevraagd naar leeftijd, subwijk, het eigen geboorteland en het geboorteland van de vader en moeder. Uit de tabellen in bijlage 8.7 blijkt dat er een evenredige verdeling is gemaakt tussen de verschillende groepen.

4.3 Groepsbijeenkomst

Op 30 maart heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden bij Verzorgingshuis Tamarinde/Cascade. Voor deze bijeenkomst zijn alle sleutelfiguren uitgenodigd, leden van de wijkraad, 2 deelnemers aan de stratenquêtes en een aantal professionals die niet geïnterviewd zijn. Van 26 de genodigden (wijkraad niet meegerekend) hebben 15 mensen toegezegd te komen. Uiteindelijk waren er 18 aanwezigen op de bijeenkomst.

Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste onderzoeksresultaten gepresenteerd en hebben de aanwezigen hierop kunnen reageren. De groep is vervolgens ingedeeld in verschillende kleine groepen met elk een eigen thema om te bespreken (fysiek, sociaal of economisch) aan de hand van stellingen. Ook hebben zij de mogelijkheid gekregen te kiezen welke actiepunten zij het meest belangrijk vinden voor Overvecht. Eerst is dat in de subgroepen gedaan door deelnemers stickers te laten plakken bij de actiepunten die zij het belangrijkste vinden binnen dat thema. Vervolgens is plenair nog een tweede sticker-ronde gedaan, zodat de belangrijkste thema's over alle drie de gebieden duidelijk werden. Zodoende zijn uitkomsten enerzijds bevestigd en zijn er anderzijds nog enkele toevoeging op de eerdere resultaten gegeven. Een illustrator heeft opmerkelijke en gemeenschappelijke opvattingen door middel van tekeningen vastgelegd, om op die manier de uitkomsten te visualiseren.

5 Resultaten

5.1 Fysiek

Demografische gegevens

De geïnterviewde respondenten geven unaniem aan dat de bevolkingssamenstelling van Overvecht erg eenzijdig aan het worden is. Steeds meer koopkrachtige autochtonen trekken weg, voornamelijk omdat er geen mogelijkheid is tot het maken van een wooncarrière in de wijk. Dit terwijl steeds meer allochtonen, hoofdzakelijk Marokkanen en vluchtelingen, in de wijk komen wonen. Het zijn vaak jonge, minder koopkrachtige gezinnen met kinderen. Hoewel de respondenten er over het algemeen geen problemen mee hebben dat er veel allochtonen in de wijk wonen, wordt er wel gewaarschuwd voor het ontstaan van een wij-zij gevoel. Bovendien wonen er relatief veel ouderen in de wijk, waarvan een gedeelte geïsoleerd leeft. Dit draagt bij aan een zwakke sociale cohesie in de wijk.

Uit de enquête blijkt dat het grootste deel van de bewoners inderdaad redelijk tevreden is over de bevolkingssamenstelling wat betreft leeftijd (77,2 %) en culturele achtergrond (60,4%) (Tabel 5.1). Over de bevolkingssamenstelling wat betreft inkomensklasse is men minder te spreken; maar 41,6% is hier tevreden over (Tabel 5.2). Er is hierbij nauwelijks verschil van de mening tussen de diverse leeftijdscategorieën. Wel zijn de respondenten in de leeftijdscategorie van 41-50 het meest ontevreden over de bevolkingssamenstelling wat betreft culturele achtergrond.

Tabel 5.1 Bevolkingssamenstelling: culturele achtergrond

Bent u tevreden over de bevolkingssamenstelling wat betreft culturele achtergrond?	Procent
wel	60,4
niet	31,7
neutraal	7,9
Totaal	100,0

Tabel 5.2 Bevolkingssamenstelling: inkomensklasse

Bent tevreden over de bevolkingssamenstelling wat betreft inkomensklasse?	Procent
wel	41,6
niet	29,7
neutraal	28,7
Totaal	100,0

Leefomgeving

De meeste respondenten vinden Overvecht een groene wijk, hoewel er een enkeling is die vindt dat er meer groen in de wijk moet komen. Het groen wordt hier en daar wel slecht onderhouden, klachten hebben vaak betrekking op vuilnis dat blijft liggen. Rondom de flats, en dan voornamelijk de 10-hoog flats, ligt veel rotzooi. Vuilnis wordt vaak gewoon van flats gegooid en trapportalen en entrees worden niet schoon gehouden. Respondenten wijten dit aan het gebrekkige contact tussen bewoners; men kent elkaar niet en durft elkaar zodoende ook niet aan te spreken op ongewenst gedrag. Meer betrokkenheid van bewoners zou kunnen zorgen voor minder vuil rondom de flats. De wijk is ruim opgezet, maar wordt door velen ervaren als grauw en saai. Meer kleur op de flats en in het groen (bijvoorbeeld bloemen, tekening op de zijanten van flats) zou de wijk mooier kunnen maken. Er is braakliggende grond, die volgens enkele respondenten goed gebruikt zou kunnen worden voor de bouw van koopwoningen of ouderenwoningen. Op verschillende plekken in de wijk is de verlichting onvoldoende, waardoor het gevoel van onveiligheid op die plaatsen toeneemt.

Opvallend is dat een groot deel van de bewoners in de enquête positief antwoordt op de vraag of zij in een schone wijk wonen (Tabel 5.3).

Tabel 5.3 Wijk: schoon

Woont u in een schone wijk?	Procent
wel	73,3
niet	26,7
Totaal	100,0

Openbare ruimte en bebouwing

Hoewel de wijk veel groenvoorzieningen heeft, worden deze over het algemeen niet optimaal benut. Dit heeft te maken met vuil en onveiligheid. Verschillende respondenten geven aan dat, hoewel er meerdere speeltuinen in de wijk zijn die wel benut worden, deze niet als veilig en schoon ervaren worden. Bovendien zijn de speeltuinen niet vaak genoeg open, omdat er geen toezicht is. Een respondent suggereert dat hier vrijwilligers voor ingezet kunnen worden, zodat kinderen vaker en veiliger buiten kunnen spelen. Ook de verlichting bij een aantal paden en tuinen kan beter.

Veel respondenten geven aan dat er meer koopwoningen in de wijk moeten komen, zodat wooncarrière mogelijk wordt. Volgens de respondenten moet dit echter niet ten koste gaan van de bewoners die nu in de wijk wonen. Veel Overvechters zijn dan ook onzeker over hun toekomst in de wijk.

Uit de enquête blijkt dat de meeste bewoners tevreden zijn over het aantal groenvoorzieningen in de wijk (75.2%) en hier ook gebruik van maken (65.3%). Degenen die geen gebruik maken van de groenvoorzieningen, doen dit meestal niet omdat ze er geen tijd voor hebben.

Zoals Tabel 5.4 aangeeft, is de meerderheid van de bewoners niet bereid een deel van de groenvoorzieningen in te leveren, als daar meer variatie in het aanbod aan woningen tegenover staat.

Tabel 5.4 Groenvoorziening vervangen door meer variatie in woningaanbod

Bent u bereid een deel van de groenvoorzieningen in te ruilen voor variatie in het woningaanbod?	Procent
wel	20,8
niet	60,4
weet niet	18,8
Totaal	100,0

62.4% van de respondenten vindt dat er voldoende speelplaatsen zijn in Overvecht, 69.4% van de ouders met kinderen maakt hier ook gebruik van. Als zij er geen gebruik van maken geven ze hier geen specifieke reden voor, ze ervaren de speeltuinen dus niet speciaal als vies of onveilig.

Woningaanbod

Volgens veel respondenten sluit het woningaanbod wel aan bij de portemonnee van bewoners maar niet bij de wensen. Met name allochtone gezinnen met veel kinderen hebben vaak een kleine woning, met te weinig kamers. Gevolg is dat kinderen veel op straat zijn. Deze gezinnen hebben echter een laag inkomen, waardoor een grotere woning geen optie is.

Veel woningen zijn slecht onderhouden; klachten hebben betrekking op lekkages, schimmel, en gehorige woningen. Klachten over het slechte onderhoud gelden vooral voor woningen van Mitros. Bij veel respondenten leeft het idee dat woningaanbieders zoals Mitros, met het oog op de aankomende herstructurering, geen belang hechten aan het onderhoud van woningen. Mensen zijn bang dat ze niet terug kunnen komen in de wijk als er woningen gesloopt gaan worden. Ook heerst er een zekere angst voor gettovorming van arme wijken, waar alleen mensen met lage inkomens terecht komen. Dit wordt gezien als het verplaatsen van het probleem, of dat nu plaats vindt in Overvecht zelf, of in de andere wijken van Utrecht.

Respondenten hebben wel behoefte aan een gevarieerder woningaanbod, zolang hiermee niet het probleem verschoven wordt en mensen die nu in de wijk wonen er ook nog terecht kunnen.

Tijdens de groepsbijeenkomst werd ook aangegeven dat men belang hecht aan het kunnen maken van een wooncarrière in de wijk. Weliswaar met behoud van de huidige inwoners.

Uit de enquêtes blijkt dat de meningen verdeelt zijn over de variatie in het woningaanbod. De bewoners die er niet tevreden over zijn, geven aan dat dit vooral ligt aan een te grote hoeveelheid hoogbouw (48.4%) en de eentonigheid in de bouw (23.3%).

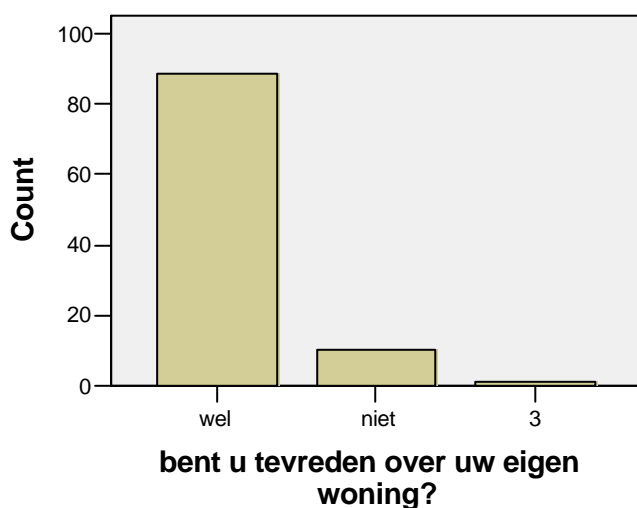
Diegenen die niet tevreden zijn over de variatie in het woningaanbod in Tabel 5.5, zijn respondenten uit alle leeftijdscategorieën. Hierin is geen onderscheid te maken tussen allochtone en autochtone bewoners.

Tabel 5.5 Tevredenheid over variatie in het woningaanbod

Bent u tevreden over de variatie in het aanbod aan woningen?	Procent
wel	43,6
niet	40,6
neutraal	15,8
Totaal	100,0

Opvallend is dat de meeste bewoners, ondanks de vele klachten die tijdens de interviews naar voren kwamen, tevreden zijn over hun eigen woning (Tabel 5.6). Als men er ontevreden over is, dan is dit omdat de woning te klein is (54.5%) of omdat de woning slecht onderhouden is (27.3%). In de groepsbijeenkomst kwam wederom naar voren dat de woningcorporaties de woningen niet goed onderhouden. Tijdens de groepsbijeenkomst eindigde het fysieke actiepunt; *onderhoud van woningen*, dan ook op de tweede plaats. Een mogelijke verklaring voor de verschillende uitkomsten in interviews, enquêtes en de groepsbijeenkomst is, dat de mensen die niet tevreden zijn over het onderhoud, uit de wijk zijn vertrokken of dat er een beeld ontstaan is van slecht onderhouden woningen terwijl mensen in de praktijk dit niet als erg storend ervaren.

Tabel 5.6 Tevredenheid eigen woning

Infrastructuur

Over het algemeen zijn respondenten tevreden over de infrastructuur van de wijk. Een aantal zaken zijn echter voor verbetering vatbaar. Op een aantal plekken zouden extra drempels moeten komen om de verkeersveiligheid te vergroten. Respondenten noemen verschillende suggesties ter verbetering van de infrastructuur, zoals het aanleggen van een veilige wandelroute en het invoeren van éénrichtingsverkeer op een aantal wegen in verband met dubbel parkeren en langrijdende bussen. Ook zou er betere verlichting langs paden, donkere groenstroken en bij het station moeten komen.

Bij het grootwinkelcentrum is er een gebrek aan parkeerplaatsen. Meer parkeerplekken zijn gewenst en die zouden ook ondergrond gemaakt kunnen worden. Het parkeerterrein dat er nu ligt wordt door sommige respondenten als onveilig ervaren.

De enquêtes bevestigen de tevredenheid onder bewoners over de infrastructuur, 84.2% is hier tevreden over. Meer verlichting en het aanbrengen van snelheidslimieten in woonwijken, kunnen bijdragen aan een verbetering van de infrastructuur (tabel 5.7). Het gebrek aan verlichting op bepaalde plekken in de wijk komt ook terug; 23,8% van de bewoners denkt dat dit bijdraagt aan het gevoel van onveiligheid. De grootste groep echter, 39%, denkt dat geen van de genoemde opties bijdraagt aan het gevoel van onveiligheid (Tabel 5.8).

Tabel 5.7 Verbetering infrastructuur

Welke van de volgende mogelijkheden vindt u het meest belangrijk voor de verbetering van de infrastructuur van Overvecht?	Procent
extra parkeergarage	13,9
meer drempels	5,9
eenrichtingsverkeer	2,0
meer/ betere verlichting	19,8
veilige wandelroute	15,8
snelheidslimieten aanbrengen in woonwijken	26,7
anders	13,9
onbeantwoord	2,0
Totaal	100,0

Tabel 5.8 Fysieke aspecten: gevoel van onveiligheid

Welke fysieke aspecten dragen bij aan het gevoel van onveiligheid?	Procent
de infrastructuur	2,0
de groenstroken	1,0
parken	5,0
gevaarlijke kruisingen	17,8
hoogbouw	10,9
onvoldoende verlichting	23,8
geen van allen	38,6
onbeantwoord	1,0
Totaal	100,0

Voorzieningen

Op een enkeling na, geven de meeste respondenten aan dat er in Overvecht niet veel op sportgebied te doen is, vooral voor kinderen, jongeren en minder bedeelden. Voor mensen met een kleine portemonnee is sport te duur. Eén respondent doet de suggestie dat er een 'potje' komt voor minder bedeelden zodat ook zij kunnen sporten. Een andere respondent geeft aan dat het niet zozeer gaat om een tekort aan sportvoorzieningen, maar meer om het zichtbaar maken en stimuleren van de sport.

Vaak is genoemd dat er te weinig te doen is voor jongeren in de wijk, wat onder meer op te maken is uit het aantal hangjongeren. Er is één jongeren centrum, Transit, maar deze is niet altijd open en ligt ook niet centraal. Meer voorzieningen voor jongeren, zoals een jongeren centrum, zouden ertoe bij kunnen dragen dat er minder hangjongeren zijn en er minder jongerenoverlast is.

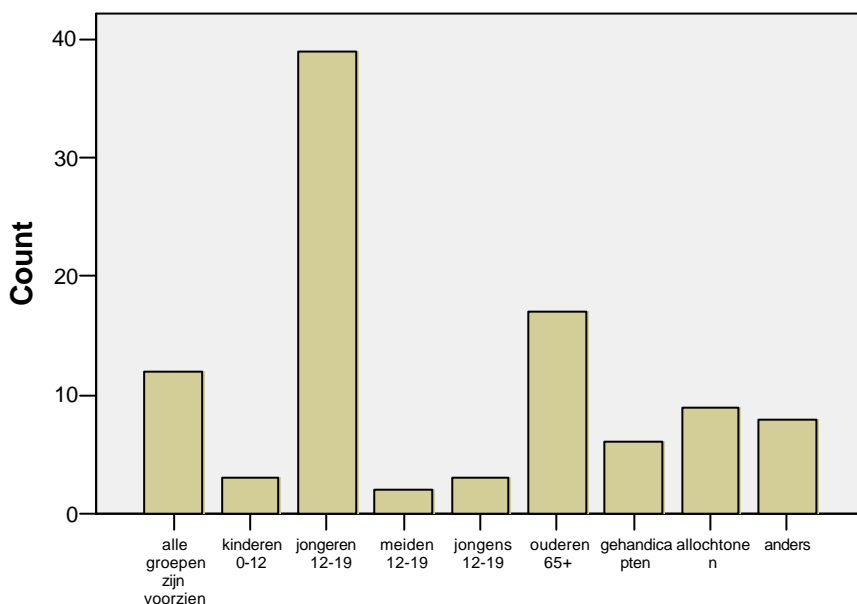
Voorzieningen die er nu zijn bij buurthuizen zijn vooral gericht op allochtone bewoners. Voor autochtone bewoners is daar weinig te doen, met name voor ouderen niet. Een aantal respondenten geeft aan dat er niet genoeg buurthuizen zijn, en dat de buurthuizen die er zijn niet voldoende ruimte

hebben. Een belangrijk aspect voor ouderen blijkt de slechte toegang tot het station Overvecht te zijn. Deze is met al zijn trappen moeilijk bereikbaar voor rolstoelgebruikers en mensen die slecht ter been zijn.

Uit de enquêtes blijkt ook dat bewoners vinden dat er te weinig sportvoorzieningen zijn in de wijk. Van de verschillende leeftijdscategorieën, zijn jongeren het minst tevreden over het aanbod aan voorzieningen in de wijk. Van de autochtonen is een kwart niet tevreden, terwijl dit bij allochtonen de helft is. Daarnaast komt duidelijk terug dat jongeren de belangrijkste groep is die niet in zijn behoeften voorzien wordt. 39,4% geeft dit aan (Tabel 5.9). De tweede groep die niet voorzien wordt zijn ouderen. De voorziening die bewoners het liefst in de wijk zien is dan ook een jongerencentrum (32,0%), maar meer politie op straat is ook welkom (25,8%) (tabel 5.10). In de leeftijdscategorieën tot 50 jaar vindt iedereen de komst van een jongerencentrum het belangrijkste.

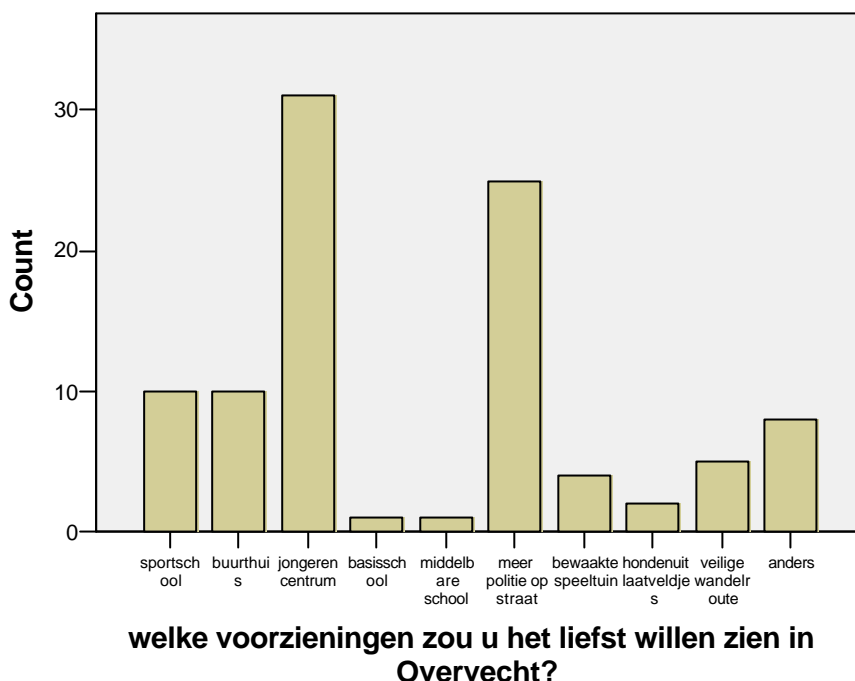
In de groepsbijeenkomst wordt de komst van een jongerencentrum als een belangrijk actiepunt gezien. Hierbij wordt wel gezegd dat het feit dat er niet genoeg voorzieningen zijn voor jongeren, niet betekent dat er persé een jongerencentrum moet komen. Er moet gekeken worden naar een breed aanbod aan mogelijke voorzieningen voor jongeren.

Tabel 5.9 Groepen die niet voorzien zijn in behoeften

wat is volgens u de belangrijkste groep die niet voorzien wordt in zijn behoefte?

Tabel 5.10 Voorzieningen die men in Overvecht wil zien

Tijdens de groepsbijeenkomst bleek dat het verdwijnen van het ziekenhuis uit Overvecht momenteel zorgt voor onrust in de wijk. Als extra fysiek actiepunt wordt dan ook EHBO post / huisartsen toegevoegd. Bij het kiezen van het meest belangrijkste actiepunt, bleek de EHBO post op nummer 1 te staan.

Op de vraag wat de respondenten het belangrijkste aspect van de fysieke herstructurering van Overvecht vinden, zijn diverse antwoorden gegeven, maar het meest wordt genoemd dat er meer variatie moet komen in het woningaanbod. Men is het erover eens dat de wijk alleen netter wordt als er meer gedaan wordt aan de sociale cohesie in de wijk. Om dit te stimuleren wordt dan ook verschillende keren een ontmoetingsplek voor alle wijkbewoners genoemd, bijvoorbeeld bij het grootwinkelcentrum.

5.2 Sociaal

Sociale cohesie

De meningen onder de respondenten zijn verdeeld als hen gevraagd wordt naar de sfeer in de wijk. De grootste groep echter, geeft aan dat de sfeer niet goed is en dat dit voornamelijk veroorzaakt wordt door anonimiteit. Mensen kennen elkaar niet, zijn erg op zichzelf en ervaren Overvecht niet als 'hun' buurt. Er is geen saamhorigheid en er zijn veel vluchtelingen die niemand in de buurt kennen. Een aantal respondenten geven aan, dat er veel 'zeurende' ouderen zijn die bang zijn en klagen over allochtonen. Zowel allochtonen als autochtonen zijn niet tevreden over de eenzijdige bevolkingssamenstelling van de wijk en vinden dat er beter en meer gemixt moet worden. Er wonen veel allochtonen in de wijk die weinig perspectief hebben en weinig tot geen keuze hebben bij het woningaanbod in Utrecht, behalve Overvecht.

In het contact met hun medewijkbewoners vinden de meeste respondenten het respect hebben voor elkaar en elkaar leren kennen het belangrijkste. Ook het steunen van elkaar en het hebben van een open houding wordt als belangrijke factor genoemd in het contact.

Uit de enquêtes is naar voren gekomen dat de meeste bewoners zich wel betrokken voelen bij de wijk, 66.3% geeft dit aan. Diegenen die zich niet betrokken voelen zijn voornamelijk jongeren tot 30 jaar en mensen in de leeftijdscategorie 60+. Ook aan de ontmoeting tussen mensen met verschillende culturele achtergronden hecht men waarde (Tabel 5.11). Ontmoeting tussen bewoners wordt gezien als belangrijk in het stimuleren van de contacten, zowel door het geven van wijkfeesten, de stimulatie

van het contact tussen buren als door het creëren van een ontmoetingsplek voor alle wijkbewoners (Tabel 5.12).

Tabel 5.11 Ontmoeting: verschillende culturele achtergronden

Ik vind het belangrijk dat bewoners met verschillende culturele achtergronden elkaar beter leren kennen	Percent
wel	86,1
niet	8,9
geen mening	3,0
onbeantwoord	2,0
Totaal	100,0

Tabel 5.12 Stimuleren contact tussen bewoners

Welke suggestie vindt u het belangrijkste voor het stimuleren van contacten tussen wijkbewoners?	Percent
wijkfeesten	12,9
andere/ meer sportfaciliteiten	2,0
laagdrempelige sportvoorzieningen	3,0
betaalbare sportvoorzieningen	5,9
koffieochtenden	4,0
buurthuis	7,9
stimulatie contact tussen buren	16,8
jongerencentrum	7,9
taalles	2,0
ontmoetingsplaats voor alle wijkbewoners	20,8
culturele festivals	8,9
anders	5,0
onbeantwoord	3,0
Totaal	100,0

Maatschappelijke participatie en sociale activering

Verschillende respondenten geven aan dat relatief veel bewoners van Overvecht aan vrijwilligerswerk doen, bijvoorbeeld in buurtvaderprojecten of bewonersplatforms. Dit wordt als positief ervaren. Wel zijn het meestal steeds dezelfde mensen die vrijwilligerswerk doen, de rest van de mensen wordt niet bereikt. Er zijn veel mensen in de wijk met weinig contacten, zoals ex-psychiatrische patiënten, vluchtelingen en illegalen. Dit is een moeilijk te bereiken groep, met een complexe problematiek. Er zijn ook veel allochtone vaders die geen werk hebben. Suggesties van respondenten zijn bijvoorbeeld een vadercentrum of het stimuleren van vrijwilligerswerk als opstap naar een betaalde baan. Behalve dat dit verveling tegen gaat, draagt het bij aan het eergevoel van vooral allochtone mannen.

Bewoners hebben verschillende ideeën over hoe de eenzijdigheid van de groep vrijwilligers tegengegaan kan worden. Informatiebijeenkomsten moeten concreet gehouden worden en minder top down. Als het gaat over de eigen straat of buurt van een bewoner, dan spreekt dat meer aan. Als vrijwilligerswerk iets oplevert en te combineren is met werk zou het ook aantrekkelijker worden.

Omdat de bewonerscommissies momenteel voornamelijk bestaan uit autochtonen wordt geopperd dat allochtonen gestimuleerd zouden moeten worden in deelname.

Zoals Tabel 5.13 aangeeft, doet nog geen kwart van de bewoners vrijwilligerswerk. Enerzijds kan dit komen omdat bewoners bepaalde bezigheden, zoals het verzorgen van familie, niet als

vrijwilligerswerk zien. Anderzijds kan dit betekenen dat er voldoende ruimte is om vrijwilligerswerk meer te stimuleren, zeker gezien het belang de bewoners van Overvecht hechten aan het contact tussen bewoners. In de groepsbijeenkomst werd het inzetten van (hoogopgeleide) vluchtelingen in vrijwilligerswerk en vrijwilligerswerk als opstap naar een betaalde baan als 2 belangrijke actiepunten genoemd.

Tabel 5.13 Vrijwilligerswerk

Doet u vrijwilligerswerk?	Procent
wel	24,8
niet	73,3
onbeantwoord	2,0
Totaal	100,0

Onderwijs

Men is over het geheel genomen positief over het onderwijs in Overvecht. De scholen hebben een stigma dat ze slecht en kansarm zijn, terwijl dit in werkelijkheid niet het geval is. Wel zijn er een aantal aandachtspunten genoemd. Er wordt een kloof ervaren tussen de verwachtingen van allochtone ouders en docenten. Hierdoor ontstaan er regelmatig misverstanden. Docenten leren op de PABO weinig tot niets over interculturalisatie, terwijl dit noodzakelijk is op een school waar veel allochtone leerlingen zitten. Respondenten vinden dat leerlingen op het basisonderwijs beter voorbereid kunnen worden op het middelbaar onderwijs dan momenteel het geval is.

In de groepsbijeenkomst wordt als nieuw actiepunt op sociaal gebied het contact tussen ouders en docenten genoemd en dit eindigt als derde sociale actiepunt. Veel ouders komen bijvoorbeeld niet naar ouderavonden en ouders en docenten begrijpen elkaar niet, door taalproblemen en/of cultuurverschillen.

Welzijn en zorg

Men voelt zich over het algemeen prettig in Overvecht en wil er graag blijven wonen vanwege het fysieke aspect. Wel is er in de wijk sprake van complexe problematiek zoals psychische problemen, onmacht en eenzaamheid. Er zijn veel vluchtelingen die trauma's hebben en in een isolement leven. Daarnaast is er sprake van psychische problematiek in combinatie met criminaliteit, en/of drugs- en alcoholverslaving. Er is een grote groep met schuldenproblematiek en ouderen zijn vaak eenzaam en bang.

Respondenten vinden verder dat er meer gratis buitenschoolse activiteiten moeten komen. Opvoedingsondersteuning voor ouders is weggefallen, wat wordt gezien als een slechte ontwikkeling. Veel verzorgingshuizen zijn momenteel vol. De vraag is hoe dat in de toekomst moet, omdat er steeds meer ouderen bij zullen komen. Veel allochtone ouderen willen graag thuis blijven wonen. Zij vinden geen aansluiting in verzorgingstehuizen. Het verdwijnen van het ziekenhuis Overvecht wordt door één respondent genoemd. Hier komt niets voor in de plaats, wat een kwalijke zaak zou zijn; bewoners moeten 20 minuten reizen naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis. Dit zou opgevangen kunnen worden door een polikliniek/opvang bij een huisartsenpraktijk te voegen.

De mensen voor wie er geen voorzieningen zijn, zijn mensen met schulden, illegalen, werklozen en economisch zwakkeren. Problemen worden vaak pas laat signaleerd, omdat er geen of weinig sociale binding is in de wijk. Het grootste deel van de bewoners voelt zich echter prettig in Overvecht, zoals Tabel 5.14 aangeeft. Diegenen die zich niet prettig voelen, geven aan dat dit voornamelijk komt door rondhangende jongeren.

Tabel 5.14 Prettig voelen

Voelt u zich prettig in Overvecht?	Procent
wel	85,1
niet	8,9
geen mening	4,0
onbeantwoord	2,0
Totaal	100,0

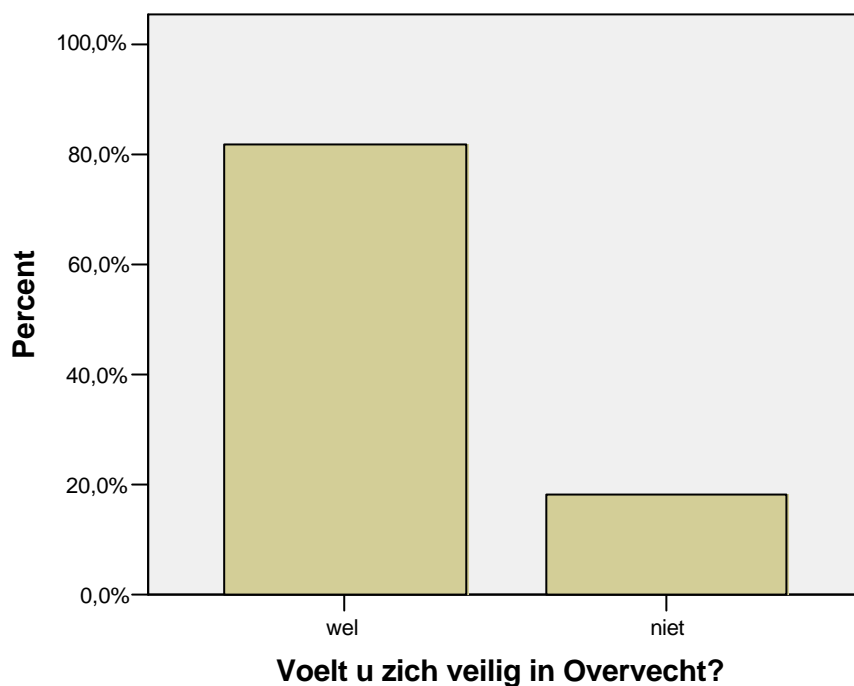
In de groepsbijeenkomst wordt aangegeven dat er een vergeten groep is in Overvecht, namelijk de bewoners die in een sociaal isolement zitten. Zoals uit de interviews ook naar voren kwam is dit een zeer moeilijk te bereiken groep, met ingewikkelde problematiek. Het belang van aandacht voor deze groep wordt wederom benadrukt.

Veiligheid

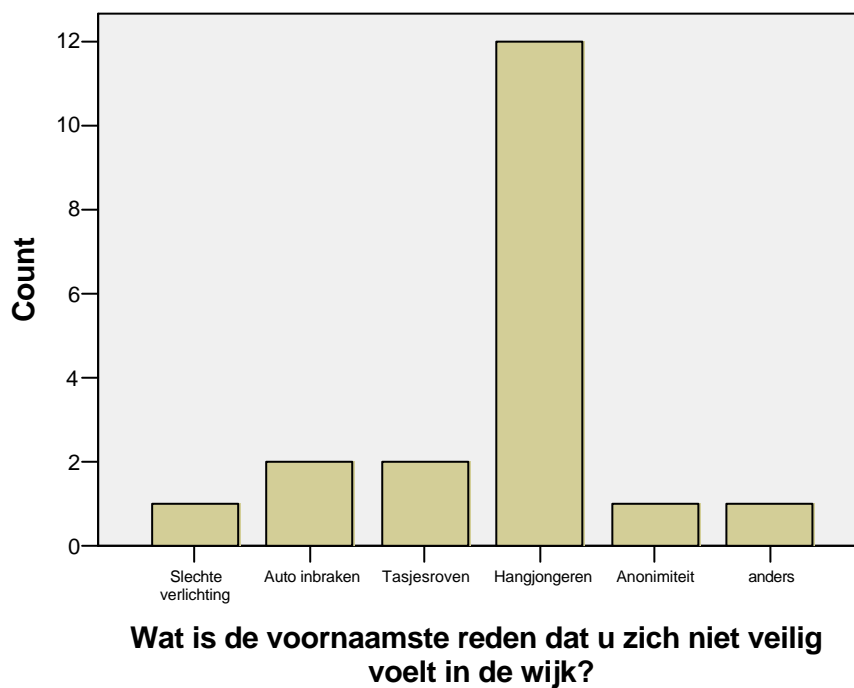
Men geeft aan dat vooral ouderen en kinderen zich onveilig voelen in de wijk. De voornaamste oorzaken van het onveiligheidsgevoel dat men heeft, zijn hangjongeren en de toename van vandalisme. Er zijn steeds meer, (voornamelijk allochtone) hangjongeren op straat, die mensen een onveilig gevoel geven. Dat de hangjongeren veelal van allochtone afkomst zijn is niet onlogisch gezien de bevolkingsopbouw. De hoeveelheid vandalisme neemt toe, waarbij het vaak gaat om jonge jongens, vanaf een jaar of 12. Tasjesroven, diefstal, het intikken van autoruiten en autodiefstal zijn het gevolg. Vooral ouderen durven in het donker de straat niet meer op. Men noemt verschillende mogelijke oplossingen om de onveiligheid en het onveiligheidsgevoel tegen te gaan. Allereerst het isoleren van de kerncriminelen van de grotere groep. Meer sociale controle op straat, onder meer door buurtvaderprojecten en het inzetten van extra huismeesters, die een signaleringsfunctie hebben. Het registratiesysteem van de politie bevestigt de onveiligheidsgevoelens, terwijl deze een vertekend beeld geven van de werkelijke situatie omdat alle klachten ook daadwerkelijk geregistreerd worden als overlast, ook als er niks aan de hand blijkt te zijn. Respondenten geven aan dat als men elkaar beter leert kennen men zich ook veiliger zal voelen. Bovendien zal men elkaar dan eerder ergens op aan durven spreken wat de sociale cohesie ten goede komt.

Tegen de verwachtingen in blijkt uit de enquêtes dat het overgrote deel van de respondenten zich wél veilig voelt in Overvecht (Tabel 5.15). Mensen die zich niet veilig voelen zijn jongeren onder de 21 en mensen boven de 50. Hangjongeren zijn de voornaamste oorzaak waarom mensen niet veilig voelen. Opvallend is daarbij dat vooral de jongeren zelf aangeven dat hangjongeren de oorzaak zijn van het gevoel van onveiligheid. Ook ouderen boven de 50 geven dit aan.

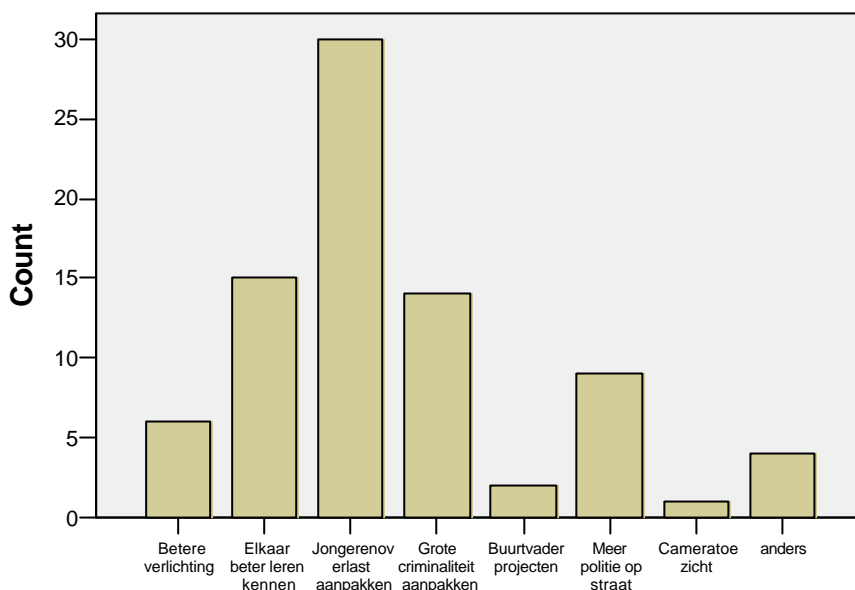
Tabel 5.15 Veilig voelen

Tabel 5.16 Reden voor gevoel onveiligheid

Tabel 5.17 Oplossingen om onveiligheidsgevoel tegen te gaan

wat is volgens u de beste oplossing om het onveiligheidsgevoel tegen te gaan?

Op de vraag wat mensen het belangrijkste sociale aspect vinden voor Overvecht, antwoorden de meeste respondenten met veiligheid en het leren kennen van elkaar. Een respondent verwoordt het als volgt: “De gedachte achter de herstructurering is; als je het fysieke oplost, je van de sociale problemen af bent. Zo werkt het niet.” Verder wordt er aandacht gevraagd voor begeleid spelen, behoud van het groen en het inzetten van hoog opgeleide vluchtelingen in vrijwilligerswerk.

5.3 Economisch

Inkomen

Men geeft aan dat er weinig koopkrachtige mensen Overvecht wonen. De mensen met veel geld trekken weg uit de wijk, omdat er weinig duurdere huurwoningen en koopwoningen zijn. Het is logisch dat mensen met een laag inkomen in de wijk blijven, zij hebben weinig keuze. Het soort woningen zorgt er voor dat er weinig inkomensverschillen zijn in de wijk. Daarnaast is er een grote schuldenproblematiek, waar mensen zich voor schamen. Over de invloed die inkomensverschillen op de contacten tussen bewoners hebben, zijn de meningen verdeeld. Degenen die denken dat dit wel van invloed is, zijn van mening dat dit komt omdat arme bewoners meer bezig zijn met overleven en weinig tijd en geld over hebben voor andere zaken. Bewoners met meer geld zijn vaak op doorreis naar een ‘betere’ bestemming.

Een instantie voor schuldhulpverlening wordt door de deelnemers aan de groepsbijeenkomst gezien als een belangrijk economisch actiepoint voor de wijk. Dit bevestigt wat er in de interviews naar voren is gekomen.

Werkgelegenheid

Er zijn weinig banen in Overvecht, men werkt ofwel in het centrum van Utrecht, ofwel in een andere stad. Overvecht wordt over het algemeen gezien als een woonwijk. Wel is het zo dat als er meer functievermenging plaatsvindt, er ook meer werkgelegenheid in de wijk zou zijn. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld een bioscoop. Men is daarnaast van mening dat het belangrijk is om mensen ervan te overtuigen dat vrijwilligerswerk ook werk is. Het betekent participatie, statusverhoging, respect en zelfvertrouwen. Dit geldt vooral voor werkloze vaders en (hoogopgeleide) vluchtelingen. Werklozen kunnen door middel van vrijwilligerswerk een bijdrage leveren op het sociale vlak en het kan gezien worden als een opstap naar betaald werk. Tot slot kan in Overvecht de kleinindustrie uitgebreid worden, met bijvoorbeeld een fietsenmaker, een klussendienst, een drukkerij of een oppascentrale.

In de groepsbijeenkomst wordt het inzetten van (hoogopgeleide) vluchtelingen bij vrijwilligerswerk als opstap naar betaald werk als het op één na belangrijkste actiepunt op economisch gebied.

Ondernemerschap

Er is weinig sprake van ondernemerschap onder de bewoners van Overvecht. Er is wel potentie voor kleine ondernemers, er zijn echter een aantal barrières die het moeilijk maken een onderneming op te starten. Zo is er onder allochtonen vaak een taalbarrière, wat problematisch is bij het invullen van het vele papierwerk. Daarnaast honoreert de gemeente niet alle aanvragen. Een aanvraag voor een islamitische slager is bijvoorbeeld afgewezen, terwijl hier juist vraag naar is in de wijk. Het is belangrijk dat er gekeken wordt naar de vraag in de wijk en dat ondernemers hier op aansluiten. Zo wordt de potentie in de wijk gehouden en kiezen mensen er niet voor, zoals nu, om elders in de stad hun boodschappen te doen. De gemeente kan hier een rol in spelen door rekening te houden met (het wijzigen van) bestemmingsplannen.

De komst van meer horecavoorzieningen wordt als belangrijkste economisch actiepunt genoemd tijdens de groepsbijeenkomst. Uit de enquêtes komt het gebrek aan horecavoorzieningen ook naar voren (zie tabel 5.18).

Tabel 5.18 Voorzieningen economisch

Welke voorzieningen mist u in Overvecht?	Procent
restaurant	12,9
ontmoetingscentrum	21,8
discotheek	10,9
kleine werkplaatsen (bijv. fietspaden, oppascentrale)	2,0
bioscoop	17,8
terras / Plein	8,9
café	4,0
theehuis	2,0
anders,	16,8
onbeantwoord	3,0
Totaal	100,0

6 Conclusies

Deze rapportage heeft als titel 'Investeren in (sociaal) kapitaal'. Tijdens de wijkraadpleging is gebleken dat de verschillende subthema's waarin het onderzoek is opgedeeld, niet los van elkaar gezien kunnen worden. De meerderheid van de respondenten geeft dan ook aan dat de herstructurering van Overvecht een en-en verhaal is. Met alleen een fysieke herstructurering is Overvecht er niet. Dat betekent dat er geïnvesteerd moet worden in fysiek, economisch én menselijk kapitaal.

6.1 Fysiek

Overvecht wordt door zijn bewoners ervaren als een groene wijk. Het groen wordt niet overal goed onderhouden en dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een gebrek aan contact tussen bewoners. Men voelt zich hierdoor niet verantwoordelijk voor zijn omgeving en durft elkaar niet aan te spreken. Hetzelfde geldt voor vuil bij de flats. Er is behoefte aan een grotere variatie in het aanbod aan woningen, maar dit moet niet ten koste gaan van huidige bewoners. Als er gesloopt en/of gerenoveerd wordt, moeten mensen die nu in de flats en andere woningen wonen, in ieder geval de kans krijgen om weer terug te komen in de wijk. Men wil het groen dat er in de wijk is echter niet inruilen voor een grotere variatie in het aanbod aan woningen.

Over de woningen in de wijk zijn tijdens de wijkraadpleging verschillende geluiden gehoord. Enerzijds worden de woningen volgens velen slecht onderhouden, anderzijds blijkt uit de enquête dat men over het algemeen tevreden is over de eigen woning.

Hoewel men redelijk tevreden is over de infrastructuur, zouden snelheidslimieten in woonwijken, betere verlichting op bepaalde plaatsen in de wijk en verbetering van een aantal gevaarlijke kruisingen, de infrastructuur nog kunnen verbeteren.

De grootste groep die volgens respondenten niet voorzien wordt in zijn behoeften zijn de jongeren uit de wijk. Dit wordt vaak in verband gebracht met een groot aantal hangjongeren. Men vindt het dientengevolge van belang dat er meer voorzieningen komen voor jongeren. Een jongerencentrum is vaak als voorbeeld genoemd, er moet echter ook gekeken worden naar andere mogelijkheden voor jongeren. Tenslotte is er onder bewoners ook behoefte aan meer politie op straat.

6.2 Sociaal

De overheersende mening onder bewoners/respondenten is dat men elkaar niet kent in Overvecht, wat bijdraagt aan een slechte sfeer in de wijk. Daar tegenover staat dat men zich wel prettig voelt in de wijk, men wil er graag blijven wonen. Het leren kennen van elkaar wordt als erg belangrijk ervaren, bewoners zien dit graag gerealiseerd door de komst van een ontmoetingsplaats voor alle wijkbewoners, stimulatie van contact tussen burens en de organisatie van wijkfeesten.

Ondanks het belang dat men hecht aan ontmoeting tussen bewoners en de vele bewoners die zich betrokken voelen bij de wijk, doet slechts een kwart van de bewoners aan vrijwilligerwerk. Het is meestal dezelfde groep mensen die aan vrijwilligerwerk doet en betrokken is bij activiteiten in de wijk.

De respondenten zijn over het algemeen redelijk tevreden over het onderwijs in Overvecht. Wel wordt, vooral tijdens de groepsbijeenkomst, duidelijk dat er veel misgaat in het contact tussen docenten en ouders van leerlingen. Meestal gaat het bij allochtone ouders om communicatieproblemen ten gevolge van gebrekkige kennis van de taal en/of onvoldoende kennis van elkaars cultuur.

Er is een groep in Overvecht die zich in een sociaal isolement bevindt. Dit zijn mensen met een complexe problematiek, waarin ondermeer schuldenproblematiek, drugs en psychische problematiek een rol spelen. Deze groep verdient de aandacht en wordt nu vaak over het hoofd gezien, juist omdat ze zo onzichtbaar zijn.

Gebleken is dat de meeste bewoners van Overvecht zich veilig voelen in de wijk. Wel vindt een meerderheid dat gevoelens van onveiligheid die er zijn, voornamelijk veroorzaakt worden door hangjongeren. Het aanpakken van jongeren wordt dan ook als belangrijkste actiepoint genoemd in het tegengaan van onveiligheidsgevoelens.

Respondenten geven herhaaldelijk aan het sociale aspect van de herstructurering minstens als even belangrijk te ervaren als het fysieke aspect.

6.3 Economisch

Overvecht wordt door de respondenten gezien als een wijk waar veel arme mensen wonen en waar sprake is van een vrij grote schuldenproblematiek. Hierbij geldt vaak dat bewoners bij wie deze problematiek speelt, in een isolement leven en zodoende moeilijk uit deze situatie geraken.

Overvecht is volgens velen een echte woonwijk. Dit neemt niet weg dat men inziet dat het stimuleren van vrijwilligerswerk als opstap naar een betaalde baan en het stimuleren van de lokale economie ervoor kunnen zorgen dat er een beter economisch klimaat kan ontstaan in de wijk.

Er heerst onder de respondenten ontevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden in Overvecht. Er is gebrek aan een goed restaurant, een ontmoetingcentrum en een bioscoop. Na sluiting van de winkels is er weinig meer te doen in de wijk.

Investeren in (sociaal) kapitaal en het gebruik maken en uitbreiden van de bestaande mogelijkheden, wordt door alle respondenten dan ook als belangrijk ervaren.

7 Aanbevelingen

Op basis van de conclusies die getrokken zijn uit de wijkraadpleging, doet MEX-IT een aantal aanbevelingen, welke kunnen dienen als handvatten voor de wijkraad bij de aanpak van de wijk Overvecht.

7.1 Fysiek

Stimuleren kleinschalige ontmoeting op straat en portiek niveau

Veel bewoners van Overvecht voelen zich niet verantwoordelijk voor hun omgeving. Hierdoor is er sprake van vuil in het groen en bij de flats. Door kleinschalige ontmoeting tussen bewoners te stimuleren kan het verantwoordelijkheidsgevoel vergroot worden. Gedacht kan worden aan portiekgesprekken of het betrekken van meer allochtonen bij bewonersplatforms.

Kleine aanpassingen in architectuur van woningen en groenstroken

Veel bewoners ervaren Overvecht als een saaie wijk om naar te kijken. Meer kleur in de wijk, door kleine aanpassingen zoals het verven van de zijwanden van flats en bloemen op verschillende plekken in de wijk, maken dat de wijk prettiger oogt.

Inzetten vrijwilligers bij onderhoud en speelplaatsen

Voor het onderhoud van groenvoorzieningen en toezicht bij speeltuinen kan men vrijwilligers en betrokken bewoners aantrekken. Op het moment dat het over de eigen straat of buurt van bewoners gaat zullen zij dit eerder doen.

Bewoners informeren over sloop en renovatie

Hoewel mensen vaak tevreden blijken te zijn over hun eigen woning, is er wel sprake van slecht of achterstallig onderhoud. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij woningcorporaties. Als er straks gesloopt en/of gerenoveerd gaat worden, dan is het van belang dat de huidige bewoners goed geïnformeerd worden over de plannen voor de wijk. Onzekerheid van bewoners over de toekomst, vermindert de bereidheid om te investeren in de wijk. Door duidelijkheid en het vroegtijdig betrekken, weten bewoners waar ze aan toe zijn.

Uitbreiden jongerenvoorzieningen

Er blijkt een gebrek aan jongerenvoorzieningen te zijn in Overvecht en er is een vrij hoog aantal hangjongeren, die regelmatig voor overlast zorgen. Om beide problemen aan te pakken kunnen de jongeren zelf aangesproken worden. Zo kunnen zij zelf aangeven aan welke voorzieningen zij behoefte hebben, bijvoorbeeld aan een jongerencentrum. Jongeren kunnen dan zelf verantwoordelijkheid dragen voor het organiseren van activiteiten. Een potje voor onder meer sport, voor gezinnen met een laag inkomen kan er voor zorgen dat meer tieners 'van de straat' zijn.

Installeren EHBO post

Het ziekenhuis gaat uit Overvecht verdwijnen. Bewoners vinden het van groot belang dat hiervoor in de plaats ten minste een EHBO post komt. Zeker gezien het grote aantal oudere bewoners en de grote reistijd naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis, zouden bewoners de mogelijkheid moeten hebben in hun eigen wijk eerste hulp te krijgen.

Creëren van (multiculturele) ontmoetingsruimte

Bewoners van Overvecht hebben er behoefte aan elkaar beter leren kennen. Bij het groot winkelcentrum of op een andere centrale plek in de wijk, kan een ontmoetingscentrum gecreëerd worden waar alle bewoners uit de wijk terecht kunnen. Laagdrempeligheid is daarbij van belang.

7.2 Sociaal

Stimuleren van vrijwilligerswerk

Stimulatie van vrijwilligerswerk kan bijdragen aan een sterkere sociale cohesie. Vrijwilligerswerk kan interessant(er) gemaakt worden voor bewoners door er bijvoorbeeld een beloning tegenover te stellen, zoals taallessen, een certificaat of verbetering van de eigen directe leefomgeving. Daarbij is het van belang het inzicht onder bewoners te vergroten dat vrijwilligerswerk zinvol is en als opstap naar betaald werk kan dienen. Er zijn veel hoog opgeleide vluchtelingen in de wijk die hier een bijdrage in kunnen leveren. Ook kan er een koppeling gemaakt worden tussen ouderen en jongeren en met begeleid spelen en (werkloze) buurtvaders. Hoewel uit de wijkraadpleging blijkt dat bewoners zich over het algemeen wel veilig voelen in de wijk, blijkt ook dat jongerenoverlast door velen wordt ervaren als een probleem en als iets dat bijdraagt aan het gevoel van onveiligheid. Het stimuleren van buurtvaderprojecten, elkaar beter leren kennen en meer voorzieningen voor jongeren, kunnen jongerenoverlast verminderen.

Laagdrempelig maken van vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk dient niet alleen gestimuleerd te worden, maar ook laagdrempeliger gemaakt te worden. Veel bewoners voelen zich niet aangesproken als het niet over hun eigen buurt of straat gaat, en als iemand op ingewikkelde wijze uitlegt wat de bedoeling is. Mensen voelen zich eerder betrokken bij hun eigen direct omgeving dan bij de gehele wijk. Moeders zullen eerder vrijwilligerswerk doen en zich betrokken voelen als het gaat om de speeltuin voor hun eigen deur. Vrijwilligerswerk dient concreet gehouden te worden en betrokken te worden op belangen van de bewoners zelf.

Aandacht voor de behoefte van (allochtone) ouderen

Er zou aandacht moeten zijn voor ouderen en de mogelijkheden die zij in Overvecht hebben wat betreft woonvormen. Zeker aangezien de groep ouderen in de toekomst zal groeien. Hierbij moeten allochtone ouderen niet vergeten worden. De wensen van deze groep kunnen geïnventariseerd worden, zodat er goed op hun wensen ingespeeld kan worden.

7.3 Economisch

Aandacht voor schuldhulpverlening

Het is van belang dat er aandacht besteed wordt aan de groep in Overvecht die in een isolement leeft. Onder hen is een groep met een grote schuldenproblematiek. De schuldhulpverlening kan uitgebreid worden en er kan meer bekendheid aan het bestaan van de huidige voorzieningen worden gegeven. Daarnaast kan de schuldhulpverlening laagdrempeliger gemaakt worden, omdat veel mensen zich schamen voor hun problemen. Het centraliseren van de voorzieningen, bijvoorbeeld door het creëren van een servicepunt, dragen bij aan de bereikbaarheid en vindbaarheid van de schuldhulpverlening.

Stimuleren lokale economie

Overvecht is meer een woonwijk dan een wijk waar bewoners ook werken. Stimulatie van de lokale economie kan echter bijdragen aan de verbetering van het economische klimaat in de wijk. Het opstarten van kleine bedrijfjes voorziet mensen niet alleen in werk maar hebben ook een ontmoetingsfunctie. Gedacht kan worden aan een fietsenmaker, een drukkerij of een oppascentrale.

Aanpassen bestemmingsplannen

De gemeente zou in haar toewijzingsbeleid voor nieuwe ondernemingen rekening moeten houden met de bevolkingssamenstelling van de wijk. Daarnaast kunnen zij startende ondernemers van allochtone afkomst daar waar zij dat nodig hebben, extra ondersteuning bieden.

Stimuleren van vrijwilligerswerk

Stimulatie van vrijwilligerwerk wordt door veel bewoners als belangrijk gezien. Onder vluchtelingen zijn veel hoog opgeleide mensen die nu thuis zitten. Zij zouden gestimuleerd kunnen worden om vrijwilligerswerk te doen. Voor werklozen geldt hetzelfde. Vrijwilligerswerk kan een opstap zijn naar een betaalde baan, en kan daarnaast bijdragen aan een gevoel van eer en capabel zijn van mensen.

Uitbreiden horecavoorzieningen

Gebleken is dat er een tekort is aan met name horecavoorzieningen in de wijk. Als de winkels dicht zijn is er weinig te doen in Overvecht. De komst van een restaurant, een bioscoop en/of een ontmoetingsplek voor wijkbewoners kan de tevredenheid onder bewoners wat betreft voorzieningen vergroten.

8 Bijlagen

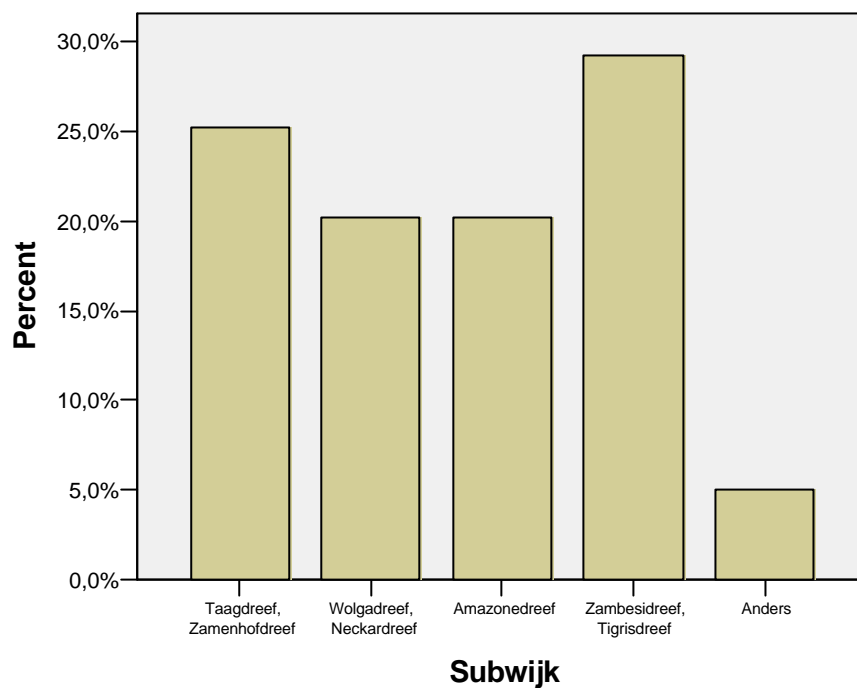
8.1 Overzicht sleutelfiguren

Overzicht Sleutelfiguren

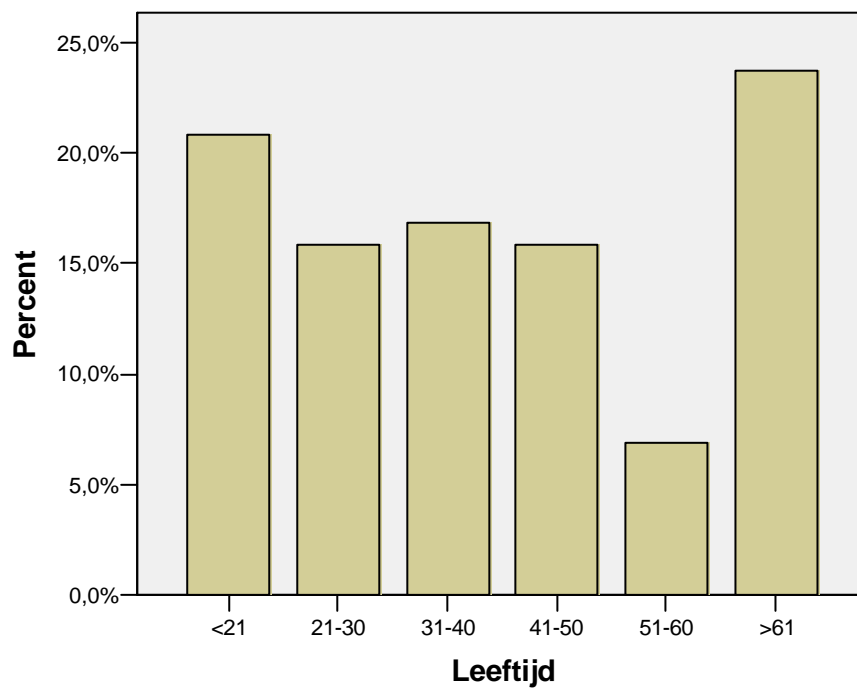
Nr.	Naam	Achtergrond
1	Abdelkader Tahriaoui	Wijkbureau
2	Ida Thoenes	Wijkbureau
3	Naima Mohamed	Opbouwwerker Cumulus de Boog
4	Omar es Saddik	Opbouwwerker Cumulus de Bram
5	Marjan Poort	Gemeente bibliotheek Utrecht
6	Evy Hochheimer	Rayonmanager jeugdgezondheidszorg
7	Sophia Hagemeijer	Sociaal cultureel werker Cumulus de Boog, Afghaanse vrouwengroep/ bewoner
8	Ien van Marle- van Wijk	Netwerk 55+/ bewoner
9	Ton Ruurda	Bewonersplatform
10	Marion Buur	Portefeuillehouder Mitros Overvecht
11	Jos Kole	Bewoner/ bewonersplatform
12	Ahmed Mansouri	Bewoner/ docent
13	Linn den Hollander	Sociaal cultureel werker Cumulus de Bram/ bewoner
14	René Willems	Bewoner
15	Bastiaan van de Kraats	Bewoner/ bewonersplatform
16	Lummieke IJmker	Bewoner
17	Rachid Berragiy	Politie jongerenteams
18	Abdel Chami	Bewoner/ buurtvader
19	Kathool Ghafoori	Bewoner
20	Mohubo	Bewoner

8.2 Tabellen profiel respondenten

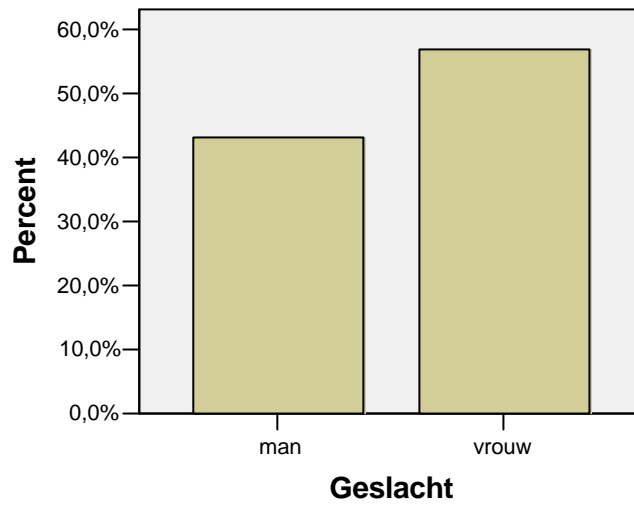
In welke subwijk woont u?

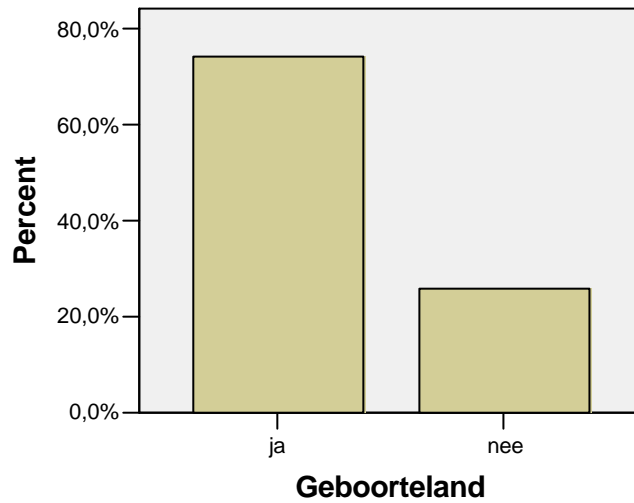
Wat is uw leeftijd?

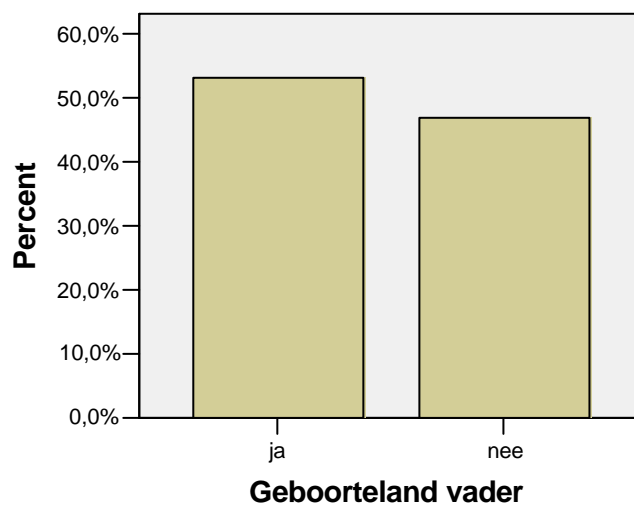
Wat is uw geslacht?

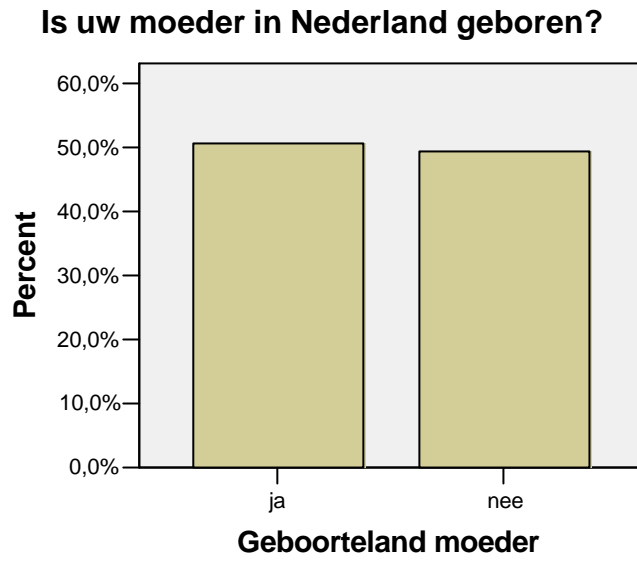

Bent u in Nederland geboren?

Is uw vader in Nederland geboren?

8.3 Vragenlijst sleutelfiguren

VRAGENLIJST WIJKRAADPLEGING OVERVECHT

In het kader van de herstructurering van de wijk Overvecht, doet MEX-IT, *Adviseurs voor Intercultureel Management*, in opdracht van de wijkraad Overvecht, een onderzoek naar de wensen en ideeën van de bewoner van de wijk. Het onderzoek bestaat uit zowel interviews als enquêtes met bewoners en professionals in de wijk. De interviews zullen in eerste instantie gehouden worden met bewoners die vanwege hun (vrijwilligers) werk, betrokken zijn bij de wijk Overvecht. De enquêtes worden op straat afgenomen onder bewoners van de wijk. De rapportage van het onderzoek dient als input voor de wijkraad, ten behoeve van de herstructurering van Overvecht.

Algemene gegevens

Datum:

Naam:

Adres:

Tel:

E-mail:

Man/ vrouw (doorhalen van niet van toepassing is).

Leeftijd:

Wat is uw geboorteland?

Wat is het geboorteland van uw moeder?

Wat is het geboorteland van uw vader?

Wat is uw beroep?

Subwijk

1. In welke subwijk woont u?

- Taagdreef, Zamenhofdreef
- Wolgadreef, Neckardreef
- Amazonedreef
- Zambesidreef, Tigrisdreef

Fysiek

2. Demografische gegevens

A. Wat vindt u van de bevolkingssamenstelling van de wijk Overvecht?

3. Leefomgeving (vervuiling, milieu, woonoverlast)

A. Kunt u iets zeggen over uw leefomgeving/fysieke omgeving?

(bijvoorbeeld netjes, verzorgd, vies, saai, groen, stil of lawaaierig)

B. Wat zou u anders willen zien en welke ideeën heeft u daarover?

4. Openbare ruimte en bebouwing (woningen, groen, infrastructuur)

A. Op welke wijze wordt de openbare ruimte in uw buurt/wijk benut?

B. Als u iets zou mogen veranderen aan de openbare ruimte, wat zou dat dan zijn?

C. Sluit het woningaanbod volgens u aan bij de wensen van wijkbewoners? Waarom wel/niet?

D. Vindt u het noodzakelijk dat er aanpassingen gedaan worden aan de (fysieke)

infrastructuur (wegen, fietspaden, drempels) in de wijk?

E. Wat zouden deze aanpassingen moeten zijn?

5. Voorzieningen (Sport en recreatie, Onderwijs, Zorg, Maatschappelijke organisaties, politie, politiek)

A. Sluiten de voorzieningen in Overvecht (zoals: sport en recreatie, onderwijs, zorg, maatschappelijke organisaties, politie en politiek) aan bij de vraag in de wijk? Waarom wel/niet?

B. Zijn er bijvoorbeeld bepaalde groepen (qua leeftijd, allochtoon, autochtoon) waar niet voldoende voorzieningen voor zijn?

C. Hoe zouden deze voorzieningen er uit moeten zien?

6. Tot slot

A. Wat zijn, volgens u, de meest belangrijke/urgente elementen van de (fysieke) herstructurering van Overvecht?

B. Welke kansen ziet u voor de wijk Overvecht op het fysieke gebied?

Sociaal

7. Sociale cohesie (elkaar kennen, verbondenheid)

A. Bent u tevreden over de sfeer (hoe mensen met elkaar omgaan) in de wijk?

B. Wat vindt u het belangrijkste aan het contact met uw medewijkbewoners?

C. Wat is uw eigen bijdrage aan het contact met uw medewijkbewoners?

8. Maatschappelijke participatie en sociale activering (werk, vrijwilligerswerk politieke bijdragen)

A. Is er in uw wijk sprake van maatschappelijke participatie en sociale activering? Waaraan kunt u dat zien?

B. Op welke wijze zou maatschappelijke participatie volgens u gestimuleerd kunnen worden?

9. Onderwijs (voorzieningen, samenstelling, populatie)

A. Wat zijn uw ervaringen met het onderwijs in Overvecht?

B. Als u iets zou mogen veranderen, wat zou dat dan zijn?

10. Welzijn en zorg (algemeen gevoel van welzijn, zorg, gezondheidszorg lichamelijk /psychisch)

A. Heeft u het idee dat u en uw medebuurtbewoners zich prettig voelen in Overvecht?

Waaraan merkt u dat?

B. Denkt u dat zorg en welzijnsvoorzieningen in uw wijk voldoende toegesneden zijn op de bewoners?

C. Hebt u het idee dat alle groepen (qua leeftijd, allochtoon/ autochtoon, vluchteling) voorzien zijn in hun zorg en welzijnsvraag?

11. Veiligheid (gevoel van veiligheid, agenten op straat)

A. Voelt u zich veilig in de wijk Overvecht? Waarom wel/ waarom niet?

B. Wat zijn volgens u mogelijkheden om het gevoel van veiligheid te vergroten?

12. Tot slot

A. Wat zijn, volgens u, de meest belangrijke/urgente elementen van de herstructurering van Overvecht op sociaal gebied?

B. Welke kansen ziet u voor de wijk Overvecht op sociaal gebied?

C. Hoe kunnen deze kansen gerealiseerd worden volgens u?

Economisch

13. Inkomen (rondkomen, schulden)

A. Hebt u het idee dat het inkomensverschil onder bewoners in Overvecht groot is?

B. Is dit terug te zien in het contact tussen bewoners van Overvecht?

14. Werkgelegenheid (banen, werktevredenheid)

A. Vindt u dat bewoners voldoende economische binding hebben met de wijk Overvecht?

B. Hoe zou dit kunnen worden verbeterd/verandert?

C. Heeft deze economische binding invloed op de manier waarop mensen met elkaar samenleven in Overvecht? Waaraan merkt u dat?

15. Ondernemerschap

A. Is er sprake van (voldoende) ondernemerschap onder de bewoners?

16. Tot slot

A. Wat zijn, volgens u, de meest belangrijke/urgente elementen van de herstructurering van Overvecht op economisch gebied?

B. Welke kansen ziet u voor de wijk Overvecht op het gebied van economische ontwikkeling?

C. Hoe kunnen deze kansen gerealiseerd worden volgens u?

8.4 Vragenlijst straatenuêtes

VRAGENLIJST "WIJKRAADPLEGING OVERVECHT"

ALGEMENE GEGEVENS

<p>Kunt u op de kaart aangeven in welke subwijk u woont?</p> <p>Indien uw woongebied niet staat genoemd. Wat is uw adres/woongebied?</p>		<p>☐ Taagdreef, Zamenhofdreef</p> <p>☐ Wolgadreef, Neckardreef</p> <p>☐ Amazonedreef</p> <p>☐ Zambesidreef, Tigrisdreef</p> <p>.....</p>
<p>Geslacht (niet vragen wel invullen)</p> <p>Wat is uw leeftijd?</p> <p>Bent u in Nederland geboren?</p> <p>En uw vader? En uw moeder?</p>	<p>☐ Man ☐ Vrouw</p> <p>☐ < 21 ☐ 51-60</p> <p>☐ 21-30 ☐ > 60</p> <p>☐ 31-40</p> <p>☐ 41-50</p> <p>☐ Ja</p> <p>☐ Nee (Vraag door waar...) in:</p> <p>☐ Ja</p> <p>☐ Nee (Vraag door waar...) in:.....</p> <p>☐ Ja</p> <p>☐ Nee (Vraag door waar...) in:.....</p>	

FYSIEK

DEMOGRAFISCHE GEGEVENS

1. **Bent u tevreden over de bevolkingssamenstelling van Overvecht, wat betreft:**

- a. **Leeftijd?**
 - Wel
 - Niet
 - Neutraal
- b. **Culturele achtergrond?**
 - Wel
 - Niet
 - Neutraal
- c. **Inkomensklassen?**
 - Wel
 - Niet
 - Neutraal

LEEFOMGEVING

2. **Welke van de volgende kenmerken die ik zo opnoem zijn op uw wijk van toepassing?**

- a. **Woont u in een nette wijk?**
 - Wel
 - Niet

- b. **Woont u in een rustige wijk?**
 - Wel
 - Niet
- c. **Woont u in een groene wijk?**
 - Wel
 - Niet
- d. **Woont u in een mooie wijk?**
 - Wel
 - Niet
- e. **Woont u in een schone wijk?**
 - Wel
 - Niet

OPENBARE RUIMTE

- 3. **Vindt u dat er voldoende groenvoorzieningen zijn in uw wijk?**
 - Wel
 - Niet
 - Weet niet
- 4. **Maakt u zelf gebruik van de groenvoorzieningen in Overvecht?**
 - Wel
 - Niet
- 5. **Zo nee, waarom maakt u geen gebruik van deze voorzieningen?**
 - Huisvuil
 - Hondenpoep
 - Onveiligheid
 - Eigen tuin
 - Geen tijd
 - Anders, namelijk.....
- 6. **Bent u bereid een deel van de groenvoorzieningen in te ruilen voor meer variatie aan woningbouw?**
 - Wel
 - Niet
 - Weet niet
- 7. **Vindt u dat er voldoende speelplaatsen zijn in Overvecht?**
 - Wel
 - Niet
 - Weet niet
- 8. **Indien u kinderen heeft; maakt u gebruik van de speelplaatsen?**
 - Wel
 - Niet
- 9. **Zo nee, waarom maakt u hier geen gebruik van?**
 - Onveiligheid
 - Hondenpoep
 - Huisvuil
 - Eigen tuin
 - Anders, namelijk.....
- 10. **Bent u tevreden over de variatie in het aanbod aan woningen in Overvecht?**
 - Wel
 - Niet
 - Weet niet
- 11. **Zo nee, waarom bent u hier niet tevreden over?**
 - Te veel hoogbouw
 - Te eentonig
 - Te weinig koopwoningen
 - Te veel sociale huurwoningen
 - Anders, namelijk.....

12. Bent u tevreden over uw eigen woning?

- Wel
- Niet

13. Zo nee, waarom bent u niet tevreden over uw woning?

- Te klein
- Te duur
- Slecht onderhouden
- Gehorig
- Anders, namelijk.....

14. Bent u tevreden over de infrastructuur (wegen, fietspaden, drempels) in Overvecht?

- Wel
- Niet

15. Welke van de onderstaande mogelijkheden vindt u het meest belangrijk voor de (verbetering van de) infrastructuur van Overvecht?

- Extra parkeergarage
- Meer drempels
- Eenrichtingsverkeer
- Meer/betere verlichting
- Veilige wandelroute
- Snelheidslimieten aanbrengen in woonwijken
- Anders, namelijk.....

16. Welk van de volgende fysieke aspecten draagt volgens u het meest bij aan het gevoel van onveiligheid?

- De infrastructuur
- De groenstroken
- Parken
- Gevaarlijke kruisingen
- Hoogbouw
- Onvoldoende verlichting
- Geen van allen

VOORZIENINGEN

17. Bent u tevreden over het aanbod aan voorzieningen in Overvecht (met betrekking tot sport en recreatie, onderwijs, zorg, maatschappelijke organisaties, politie en politiek)?

- Wel (door naar vraag 19)
- Niet

18. Zo nee, op welk gebied zijn er volgens u onvoldoende voorzieningen?

- Sport en recreatie
- Onderwijs
- Zorg
- Maatschappelijke organisaties
- Politie
- Politiek

19. Wat is volgens u de belangrijkste groep die niet voorzien wordt in zijn behoeften?

- Alle groepen zijn voorzien
- Mannen
- Vrouwen
- Vaders
- Moeders
- Kinderen 0-12
- Jongeren (jongens & meisjes) 12-19
- Meiden 12-19
- Jongens 12-19
- Ouderen (65+)
- Gehandicapten
- Allochtonen
- Autochtonen
- Anders, namelijk.....

20. Welke van de volgende voorzieningen zou u het liefst in Overvecht zien?

- Sportschool
- Buurthuis
- Jongerencentrum
- Basisschool
- Middelbare school
- Meer politie op straat
- Bewaakte speeltuin
- Honden uitlaatveldjes
- Veilige wandelroute
- Anders, namelijk.....

21. Als u één aspect zou mogen veranderen aan de fysieke omgeving van Overvecht, wat zou dat dan zijn en waarom?

.....

.....

.....

.....

SOCIAAL

SOCIALE COHESIE

Wilt u bij de volgende uitspraken aangeven of u het er wel of niet mee eens bent?

22. Ik voel me betrokken bij de wijk

- Mee eens
- Niet mee eens
- Weet niet / geen mening

23. Ik vind het belangrijk dat bewoners met verschillende culturele achtergronden elkaar beter leren kennen

- Mee eens
- Niet mee eens
- Weet niet / geen mening

24. Welke van de genoemde suggesties vindt u het belangrijkste voor het stimuleren van contacten tussen wijkbewoners?

- Wijkfeesten
- Andere/meer sportfaciliteiten
- Laagdrempelige sportvoorziening
- Betaalbare sportvoorziening
- Koffie-ochtenden
- Buurthuis
- Stimulatie contact tussen burens
- Jongerencentrum
- Taalles
- Ontmoetingsplaats voor alle wijkbewoners
- Culturele festivals
- Anders, namelijk.....

MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

25. Doet u vrijwilligerswerk?

- Wel
- Niet

26. Zo ja, wat voor vrijwilligerswerk doet u?

- Politiek
- Verzorging
- Scholing / educatie
- Meedenken en meehelpen met openbare ruimte
- Contacten bevorderen in de wijk
- Anders, namelijk.....

WELZIJN EN ZORG

27. Voelt u zich prettig in Overvecht?

- Wel
- Niet
- Geen mening

28. Zo nee, waarom voelt u zich niet prettig in Overvecht?

- Ik voel me onveilig
- Ik ken geen mensen in de wijk
- Men heeft geen respect voor elkaar
- Men is erg op zichzelf
- Rondhangende jongeren
- Concentratie van scholieren
- Anders, namelijk.....

ONDERWIJS

29. Heeft u schoolgaande kinderen of gaat u zelf naar school?

- Ja
- Nee (door naar vraag 31)

30. Indien dit niet in Overvecht is, waarom niet?

- Te weinig scholen
- Slechte onderwijsresultaten
- Geen gemengde scholen aanwezig
- (Te) veel gemengde scholen
- Kloof tussen leerlingen/docenten
- Kloof tussen docenten/ouders
- Anders, namelijk.....

31. Bent u tevreden over het onderwijsaanbod in Overvecht?

- Wel
- Niet
- Weet niet

32. Zo nee, waarom niet?

- Te weinig scholen
- Slechte onderwijsresultaten
- Geen gemengde scholen aanwezig
- (Te) veel gemengde scholen
- Kloof tussen leerlingen/docenten
- Kloof tussen docenten/ouders
- Anders, namelijk.....

VEILIGHEID

33. Voelt u zich veilig in Overvecht?

- Wel
- Niet

34. Zo nee, wat is de voornaamste reden dat u zich niet veilig voelt in de wijk?

- Slechte verlichting
- Auto inbraken
- Tasjesroven
- Hangjongeren
- Drugsgebruik/handel
- Anonimiteit
- Anders, namelijk.....

35. Wat is volgens u de beste oplossing om dit onveiligheidsgevoel tegen te gaan?

- Betere verlichting
- Elkaar beter leren kennen
- Jongerenoverlast aanpakken
- Grote criminaliteit aanpakken
- Buurtvaderprojecten
- Meer politie op straat
- Cameratoezicht
- Anders, namelijk.....

36. Als u één aspect zou mogen veranderen op sociaal gebied (hiervoor besproken onderwerpen), wat zou dat dan zijn en waarom?

.....

.....

.....

.....

ECONOMISCH

INKOMEN

37. Is uw inkomen van invloed op uw contacten met medewijkbewoners?

- Wel
- Niet
- Geen mening

WERKGELEGENHEID

38. Bent u:

- A) Student
- B) In loondienst
- C) Ondernemer
- D) Werkzoekend
- E) Niet werkzaam / met pensioen / met de VUT

39. (Indien vraag 38 met b of c is beantwoord) Werkt u in Overvecht?

- Wel
- Niet

40. Voelt u zich, denkt u, meer betrokken bij de wijk als u ook in de wijk werkt?

- Wel
- Niet

ONDERNEMERSCHAP

41. Is Overvecht volgens u aantrekkelijk om een onderneming te starten?

- Wel
- Niet

42. Welke van de volgende opties zou volgens u ondernemen in Overvecht aantrekkelijker kunnen maken?

- Als de informatievoorziening beter wordt
- Als de procedures eenvoudiger zouden worden
- Bestemmingsplannen aanpassen aan vraag ondernemers
- Als de verantwoordelijkheid gedeeld kan worden
- Als er geen taalbarrière zou zijn
- Als de gemeente steun zou geven
- Anders, namelijk.....

43. Vindt u dat ondernemers uit Overvecht voorrang moeten krijgen op ondernemers van buiten Overvecht?

- Wel
- Niet
- Weet niet

44. Welke voorzieningen mist u in Overvecht?

- Restaurant
- Ontmoetingscentrum
- Discotheek
- Kleine werkplaatsen (bijv. fietspaden, oppascentrale)
- Bioscoop
- Terras / Plein
- Café
- Theehuis
- Anders, namelijk.....

Als u één aspect zou mogen veranderen in Overvecht op economisch gebied, wat zou dat dan zijn en waarom?

.....

.....

.....

.....

.....

45. Heeft u nog opmerkingen en/of suggesties?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Heel erg bedankt voor uw medewerking en nog een fijne dag verder

8.5 Bronnen en publicaties deskresearch

- Programmacommissie sociale Wijkontwikkeling 2002. *Sociaal investeren in Overvecht 2002 - 2012, werken aan samen leven*. Utrecht.
- Gemeente Utrecht 2003. *Wijkanalyse Overvecht*. Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Gemeente Utrecht.
- Gemeente Utrecht wijkbureau Overvecht 2004. *Wijkvisie Overvecht 2003 – 2013*. (vastgesteld door B&W april 2004)
- Gemeente Utrecht 2004. *Ruimtelijke visie Overvecht 2004 – 2020* (concept augustus 2004, gewijzigd n.a.v. collegebesluit 29-06-2004)
- Gemeente Utrecht 2004. *Ruimtelijke visie Overvecht 2004 – 2020, achtergrond, analyse en beleid* (concept augustus 2004, gewijzigd n.a.v. collegebesluit 29-06-2004). Gemeente Utrecht, dienst Stadsontwikkeling.
- Wijkmonitor bericht Overvecht maart 2004 nr 1